

ABONAMENTUL

Un an . 28 Cor.
Un jum. . 14 "
Pe o lună . 2.40 "
Membrul de zi pentru Ro-
mania și străinătate pe
an 40 franci.
Telefon pentru oraș și
comitat 502.

TRIBUNA

REDACȚIA
și ADMINISTRAȚIA :
Strada Deák Ferenc Nr. 20.
INSERTIUNILE
se primesc la administrație.
Mulțămite publice și Loc
deschis costă fiecare șir
20 fileri.
Manuscripte nu să inapo-
iază.

„Idei îndrumătoare“ la Sași.

Brașov, 19 Iulie.

Ceia dintre cititorii noștri cari au pri-
vire să vie în contact mai des și mai viu
cu poporul sășesc, vor putea să constate
din vremele din urmă o adâncă frământare
în sinul păturilor sociale atât de pașnice
de poporul nostru sășesc.

De vre-o câțiva ani încoace, tot mai
tare se ridică glasuri cari cer o „pri-
menire“ a rîndurilor dintâi... ca să se
poată inaugura o politică mai conștientă
și demnă de un popor. În Sibiiu, centrul
organizației sășesti oficiale, conflictul
între cele două curente în repetite rin-
duri a izbucnit pe față. Și conducerea
centrală a fost chiar nevoită să cedeze
unui dintre reprezentanții noului cu-
rent un mandat... Și noul deputat, deși
gubernamental, cutreeră țara ca să cu-
noască pe cei de un neam cu el, căutând
să stabilească legături mai strînse între
sașii din Ardeal și Svabii din Banat...
Sașii sunt, ei de ei, prea puțin numeroși
decît să poată fi factor care să tragă în
umpănă între toate împrejurările.

Firește, noul apostol al înfrățirii unor
popoare înrudite a fost luat la țintă nu
numai de presa ungurească care îl de-
notă ca pe un „agitator pangerman“, ci
a fost criticat chiar și de cadrele „ofi-
ciale“... Și deputatul Sibiiului, profesorul
din Sibiiu Brandsch a găsit cuvinte de a-
părare numai în organul sășesc dela Bra-
șov.

Nu este acesta primul caz când
„Kronstaedter Zeitung“ își exprimă pe
față nemulțumirea cu politica oficială —
a protecționismului.

„Ungurii ne iau drepturile și fac din
noi copii protejați. De aceea la noi nici
nu mai luptă nimeni împotriva nedrep-
tății, ci toți se mărginesc a exploata cât
mai folositor — protecția. Noi nu com-
batem nici una dintre legile cari lovesc în
celelalte popoare nemaghiare, ci cău-
tăm să obținem dela ministru, ca o gra-
ție, asigurarea că legea nu ne va atinge
și pe noi. Promisiunea că față de noi le-
gea se va aplica cu deosebită blîndețe a-
junge ca să ne liniștim. Ba, ne simțim
chiar îndemnați să vedem în promisiunea
aceasta un succes politic...”

Cam această critică o adresa, zilele
trecute, organul sășesc dela Brașov poli-
ticeii sășesti oficiale, care prin inerția ei
contribuie la desnaționalizarea poporului
sășesc. Noul curent care începe să ia în-
tindere în sinul Sașilor caută aliați, ca
astfel să poată rezista mai ușor primejdi-
lor de desnaționalizare.

Ar putea găsi aliați și în poporul ro-
mânesc în mijlocul căruia trăiesc și care
e amenințat de aceleași primejdii... Dar
poporul românesc numai o vreme oare-
care poate să-i rămână aliat... Noul curent
își caută deci aliați în popoarele înrudite,
cari vorbesc o limbă asemuitoare.

„Trebuie introduse și în politica națio-
nală sășesească idei îndrumătoare nouă,
ideale.

„Pentru că — zice același ziar, în alt

număr, — paciința extraordinară cu care
am perseverat lângă masa guvernamen-
tală la care în acești 15—20 de ani din
urmă s'au perîndat societăți opuse; cola-
borarea noastră la gătirea unor mîncări
pe cari nici noi nu le putem mistui, — a-
probarea „consecventă“ a politiceii unui
Banffy, Wekerle, Apponyi, Tisza etc. —
prea ne aduc aminte de vorba: ce-o da
Dumnezeu!...”

În politica sășesească se cer idei îndru-
mătoare nouă, un nou program politic.

Cumunitatea de interese maghiaro-să-
șesti e unilaterală chiar și în urma faptu-
lui că poporul sășesc dispăre — comparat
cu poporul unguresc, care nu va prețui în-
totdeauna alianța alor 225.000 de oameni
așa cum o așteaptă aliații.

Care e, deci, noua idee îndrumătoare?
Ni-o spune „Kronstaedter Zeitung“ în nu-
mărul său de Miercuri: alianța celor vre-o
3 milioane de germani din Ungaria.

„Dimpună cu ceilalți Germanii sîn-
tem o putere considerabilă. Germanii nu
le pot fi de folos Ungurilor decît ca Ger-
mani. Dacă ne cufundăm în păsatul ma-
ghiarizării, ne vom ridica capetele numai
ca niște ariviști mizerabili, pentru cari
oala cu carne e totul... Alianța cu ceilalți
Germanii e o idee îndrumătoare care are
și puterea de-a însufleți. Ideea aceasta
cere însă curaj și muncă, dar e realizabilă,
pentru că e adevărată...”

Presa oficială vorbește firește și de-
spre noile frământări ca despre niște în-
cercări de subminare a autorității, iar pe

FOIȚA ZIARULUI „TRIBUNA“

Reflexiile unui Poet.

De D. Anghel.

Prietinul meu Eugen Lovinescu este incontes-
tabil, un pesimist ireductibil. Constat aceasta mai
de seamă, pentru că preocupările lui le ia și le
poartă cu el pretutindeni și nu-l părăsesc nici-
dată.

Ori, spre sfârșitul unei agape, care nu poate
avea nimic comun cu Cina cea de taină, de obi-
cuință, fiecare e mai vesel și mai predispus să le
spună toate în culori mai trandafirii. Și eu unul,
măcarisese că sunt așa. Bucuria de a petrece
câteva ore cu prietini de aceeași meserie, a căror
activitate o cunoști și o prețuiești deși poate nu
ai aceleași vederi, mă farmecă, îmi dă încrederea
trebuie să fie pentru ziua de mâine, îmi reaprinde
speranța și mă face să izvodesc de multe ori tot
ceul de paradox, numai de dragostea de a le
spune. Apoi, discuțiile la sfârșitul unei agape sunt
de obicei inofensive, și eu cred, că orice trudă
se pune ca să convingi pe comeseanul tău că e
greșită sau nu calea pe care a apucat, sau că e
mai apt a scrie versuri decît proză, e absolut
inutilă, dacă cei ce discută au o personalitate
bine afirmată și un drum bine hotărât în viață.
Fiecare știe ce face și ce va face.

A întinde mîna unui critic, ca unei doamne de
Thebes oarecare și a-i pretinde să-ți cetească
unde or să te scoată cărările misterioase înserise
la palma ta, e cel puțin absurd.

Criticul nu poate fi, deși cărturar, o cărtură-
reasă oarecare, care întinzînd pe masă filele pe
care le-ai scris, precum își întinde Pitonisa căr-
țile ei maculate, să-ți poată ceti viitorul. Or, d.
Lovinescu, întinzînd nenumăratele foi și manus-
cripte ale contemporanilor noștri, vrea cu orice
preț să fie mai tare decît Madame de Thebes și
să prezică cu cea mai senină liniște, catastrofa
generației noastre...

Pentru domnișasa nu sunt decît licăriri, ca și
cum într-o scînteie n'ar dormita un incendiu.
D-sa nu vrea să știe că scînteia aceea mică, când
o va bate vîntul furtunilor mari, poate să desple-
tească vîlvătăi și să lumineze până departe ce-
rurile. D-sa certifică un faliment și prevede un
altul. Falimentul e acela al generației trecute,
pe care nu se sfiște să-l declare cu destulă bra-
vură, decretînd drept zugrumați și pos-
tumi pe Coșbuc, Caragiale și Vlahuță.

Pentru el, acești scriitori sunt ca și icoana
stelei ce-a murit: Azi îi vedem și nu sunt, sau
ca să zic mai bine, sunt generația-putregai, înze-
strată cu fosforescenți cari strălucesc numai când
noaptea se întunecă.

Noi, ceștilalți, suntem licurici. Noi suntem
grațioasele bestiole, înaripatele pietre scumpe,
care sburăm, ne sbeguim, facem luminoase traec-
torii și tumbe, mărunte fosforescenți, drăguțe și
ele, oricum, dar pieritoare... Nouă nu ni-se acordă
nici măcar avantajul putregaiului, care cel puțin
are o iradiare latentă.

Cum vedeți d. Lovinescu s'a pus într-o po-
ziție cât se poate de critică. Face o hecatombă
între generația bătrână, care nu-l aude cu toate
acestea, și nu se tulbură, acceptînd oarecum

acest omor în bloc, apoi, aproape fără să vrea,
încearcă să provoace un scurt circuit în genera-
ția tânără, plîngînd singur, cu sincere lacrimi,
nenorocita noastră literatură, care stă încă în aș-
teptarea orbitorilor sori, care vor arde pe soco-
teala lor și în perpezuă lumină.

Eu unul, cum am spus-o însă, și mai cu seamă
după agape, sunt de un optimism revoltător, în
cece privește îndeosebi tînăra generație, gene-
rația-putregai a d-lui Lovinescu neîntersându-mă
de loc.

Eu văd, de când frecventez lumea noastră li-
terară, o sîrguință, o dragoste de muncă și o
continuitate cum n'a mai fost. Urmărind toate
revistele și ziarele ce apar de zece ani încoace,
nu mai constai ceea ce se putea constata înainte:
numele sporadice ce apăreau și dispăreau odată
cu moartea revistei. Văd activități, care în seur-
gera anilor dau roade, ramuri deprinse din ace-
iași tulpină, care acum trăiesc cu viața lor pro-
prie, energii care nu se desmint.

De ce dar să mă fac chezaș pe vreme? De ce
să spu energiilor ca fluxului: Până aci vei merge
și nu mai departe! Pentru ce să nu dai voie vremii
să te formeze, de ce să cauți numai decît cu lu-
mînarea un Victor Hugo?

Nu, prietinul meu, prevestirile tale sunt prea
triste și prea descurajatoare, prea ai acru de a
merge după un convoi și de a aștepta să anini
prapurul înainte de a-și închide pacientul ochii.

Mai multă paciență, mai multă bună voință,
mai multă îmboldire se cere dela tine.

Judecă prezentul, cumpănește-l, scoate din el
pilde și înțelepciuni care să ne slujească la toți,
dar lasă în pace perdeaua care acopere viitorul.

reprezentanții noului curent de muncă îi numește „cîrcotași” (Nörgler)...

Și la Sasi s'a înstăpănit principiul inertei oficiale „Dacă eu nu vreau sau nu pot să fac nimic. — e spărgător al solidarității cel ce muncește în locul meu”...

— l. —

Românii și reformele militare. Cetim în „Világ” din Budapesta:

„Cum se știe partidul național român a pornit în tinuturile românești o mare agitație împotriva reformelor militare. Cu atât mai mult a surprins deci că, începându-se discuția reformelor, nici un membru al partidului nu e la ședințele camerei. Un membru marcant al conducerii partidului ni-a dat explicația că Românii dintru început au fost în clar că actualul parlament nu va fi în stare să rezolve aceste chestiuni importante, pentru că numai parlamentul ales pe baza votului universal e în stare să săvârșească muncă nepreocupată. Numai un astfel de parlament va fi în stare să rezolve chestiunea naționalităților...”

*

Contele Khuen-Héderváry despre obstrucție. Cine a auzit până acum de comuna Árpád din Bihar? Puțini, puțini de tot... și azi e tot atât de cunoscută ca Ugra, și tot pe urma unui conte Tisza. Zilele trecute, contele Tisza Kálmán, cu prilejul unui brechet, a spus despre opoziția parlamentară că e o „minoritate inconștientă...”

Fratele contelui István s'a ferit să repete și în camera deputaților această... critică, dar opoziția totuși cere satisfacție și de trei zile împiedecă orice discuție parlamentară. Nici eri, nici alaltăieri nu s'a putut intra în ordinea zilei. Obstrucția e în toilul ei și va pricinui zile grele guvernului, oricât se străduiesc organele oficioase să discrediteze obstrucția.

Ministrul-președinte contele Khuen-Héderváry a și declarat unui redactor dela „N. Fr. Presse” că guvernul nu va lua nici o măsură împotriva obstrucției, ei va aștepta până se va stinge dela sine, chiar dacă va trebui să aștepte până la 1 Ianuarie 1913...

Dar chiar tonul violent și inurban al presei guvernamentale dovedește că situația guvernului e totuși mult mai dificilă decât îi convine să se știe.

*

Obstrucția în Cameră. Incidentul dela Arpad îi servește opoziției ca pretext binevenit să împiedece discuția, până nu i-se va da satisfacție, — iar partidul guvernamental nu vrea să știe de nici

Lasă zidul de neguri, după care se mișcă și trăiește ceia ce nu este încă, lasă lui M-me de Thebes să întindă cu mâna ei sacrilege jocul celor cincizeci și două cărți pe masă și să prevestească ea catastrofele și dezastrele, căci altfel e păcat ceia ce faci, și urmează pilda mea, ca măcar la rarele noastre agape să-ți ridici paharul și să închini cu încredere în viitorul așa supranumitei splendide generație.

Poetul.

O, câte nopți trecute în gânduri și veghere!
Din viața de mizerii, de lupte, zbuciumată,
Doar inima mai bate iar mintea e-aripată
Spre lumile albastre străine de durere!

Pierdut și singur astăzi, cu fruntea 'ntunecată,
In urma lui privește cu teamă și'n tăcere,
Se simte 'nvins și toate îi par că sunt himere
Și viitorul vede: o mare înfuriată.

In cugetări eterne și'n versuri inspirate
El a cântat durerea — suprema voluptate —
Il vor uita amicii și nimeni nu-l va plânge,

Când ora cea din urmă îi va suna să moară,
Cugetători slăviți! Poetul e-o comoară
De versuri încrustate cu lacrimi și cu sânge!

Al. Stamatiad.

un fel de satisfacție. Urmarea: votări și iarăș votări.

Ca și eri și alaltăieri, opoziția a cerut să se voteze, nominal, asupra cererilor de concediu, așa încât nu s'a putut intra în ordinea de zi: discuția reformelor militare.

Ședința următoare mâne, Vineri.

Să venim în ajutorul fraților.

Un înfiorător potop a înecat zilele trecute mânoasele câmpii ale Moldovei, distrugând nu numai tot belșugul verii, ci făcând și multe victime omenești. Cititorii cunosc grozava nenorocire din descrierile corespondenților noștri din țară. Mândrele șesuri de pe malurile Siretului sunt azi pustii și groaza stăpânește pe încântătoarele întinderi din țara lui Ștefan cel Mare. O cumplită desnădejde străjuiește în lacrimile fraților noștri înfrânși și dela catastrofele ordalii de pe valea Carașului o mai crudă lovitură n'a încercat neamul românesc decât cea care s'a descărcat acum asupra șesurilor Moldovei.

Frații noștri din acest leagăn al vitejiei românești așteaptă azi o mână de ajutor dela românii de pretutindeni. Ne aducem aminte cu înduioșare, cum, mai anul trecut, frații noștri de peste hotare, cutremurați de nenorocirea românilor din Bănat, au format comitete de ajutorare și au grăbit să ușureze durerile sutelor de familii românești rămase pe drumuri. Chiar și guvernul român a votat o sumă considerabilă pentru năpăstuiții din Caraș, dându-ne âstchip o înălțătoare dovadă despre sentimentele de durere care au supus atunci pe toți frații noștri de peste Carpați la vederea nenorocirii noastre.

E rândul nostru acum să le arătăm acciași inimă nobilă, căci iată soarta nedă astăzi un prea dureros prilej. Să le arătăm năpăstuiților noștri frați din Moldova că suferința lor a săgetat întreg sufletul românesc, ca să se dovedească și cu acest dureros prilej nobleța acestui suflet, care este unul și nedespărțit și deopotrivă înțelegător, pe malurile Carașului ca și pe cele ale Siretului.

Suntem săraci și împovărați greu de datoriile ce ne impune existența noastră prigonită. Suntem săraci și nu găsim un vad pentru multele noastre nevoi, o mână de ajutor însă, oricât de neînsemnată, putem totuși să întindem. Banul nostru va fi mărturia durerii ce simțim în fața nenorocirii care a lovit pe fratele nostru bun, și va fi chiar mărturia unității sufletului românesc, care se pătrunde de-o potrivă de suferințele neamului nostru de pretutindeni.

Iată, deschidem azi o listă de subscripție pentru ajutorarea fraților noștri nenorociți din Moldova. Sântem siguri că glasul nostru va găsi un răsunset generos la toți acei, cari înțeleg această nenorocire și se pot pătrunde de nobleța unei fapte de mângăiere și incurajare. Și oricât de neînsemnată va fi suma ce vom putea aduna, ea va însenina totuși nespuse suferința fraților noștri, căci această sumă le va aduce sohia, scumpă mai presus de toate, a sentimentelor noastre de frați devotați, în bine și în rău, deopotrivă.

Pentru azi putem anunța următoarele subscripții:

Dr. Nicolae Oncu, directorul „Victoriei” — — — — 100 cor.
Ziarul „Tribuna” — — — — 50 cor.

Scrisori din București.

Noghi în capitală. — Un memento la o aniversare. — Primirea eroului. — O scenă mișcătoare. — Invățăminte.

București, 6 Iulie

Ce coincidență minunată! Nu peste multă vreme se vor împlini o sută de ani dela răpirea Basarabiei de către mâna lacomă a Rusiei. O aniversare, pe cât de sărbătorită din partea pravoslavnicilor putropitori de suflete omenești, pe atât de tristă pentru Românii împinși cu sila din vechile lor hotare. Revolta sufletească a noastră e cu atât mai mare, cu cât această țară n'a fost cucerită prin luptă, n'a fost cumpărată cu prețul sângelui, ci prin viclenia și dorul dușmanului de a ne vedea cât mai slabi. Ziarele dela Basarabia vorbesc despre serbările ce vor avea loc acolo cu această ocazie. În România ce s'a putea face? Cel mult o rugăciune pentru păstrarea sentimentului național în sufletul fraților potopiți de jidovime, de întunerec, de ura dușmanului. Căci până va trăi acest sentiment, până când țaranul de aici va rosti cu mândrie: Sună Moldovan, — Basarabia nu este cu totul pierdută.

Ce minunată conciliație! În aceste zile, când Rusia pregătește alaiurile festivităților ce vor avea loc în amintirea faptei mirșave de acum o sută de ani, când se proiectează ridicarea de monumente eroilor samsarlicului diplomatic, când în inimile noastre tremură revolta, — ca un memento a venit în capitala țării o oaspe mare. Un oaspe din țări îndepărtate, un oaspe de al căru nume este legată cea mai strălucită dintre faptele războinice ale ultimei jumătăți de veac. Generalul Noghi, conducătorul oștilor japoneze la Port-Arthur s'a abătut, în întoarcerea sa din Londra și prin București. El, zdrobitorul trufiei moscovite, eroul cu proporții mitice, care e știut să înfrîngă lăcomia celor ce în alte vremuri au cerat să ne sape groapa a venit la noi chiar acum când se împlinesc o sută de ani dela răpirea Basarabiei.

Intrarea lui în capitala României chiar acum în aceste momente de dureroasă aducere mintă trecutului plin de jale poate fi tălmăcită așa de frumos. El este întruparea stăruinței, a dragostei de neam și jertfă pentru țara sa. El este întruparea modestiei, a muncii care nu cere nici o răsplată din partea fraților. Căci azi Noghi este învățător la o școală primară din Tokio. Lucrarea poporului său, care-și trimite fiii să-i instruiască el, este pentru dânsul cea mai bogată răsplată. Pronia cerească pare a-l fi trimis în capitala României chiar acum, spre a ne arăta o pildă vie de calitățile pe cari trebuie să le cultivăm spre a putea răzbuna odată toate nedreptățile trecutului. În zilele acestea, el, biciuitorul trufiei rusești era poate singurul, care ne putea face să ne gândim la rostul nostru în viitor.

El vine în același timp și ca un semn de aducere aminte pentru pravoslavnicii vecini că trebuie să se creadă așa cum sunt, căci pentru toți și pentru toate există o măsură, un mijloc de apărare.

Nu atât faptele eroului, fapte cari stau așa de puțin în legătură cu viața noastră națională, cât mai mult aceste coincidențe au făcut ca generalul Noghi să aibă în capitala țării românești o primire într'adevăr triumfală. Mii de cetățeni au ieșit întru întimpinarea viteazului la gară. Strădele pe unde avea să treacă erau tixite de lumea care-l aclama cu însufletire. În timp ce automobilul abia putea să înainteze spre centrul orașului frumos decorat cu drapelul românesc și japoneze. Mulțimea îl privește, îl salută ca pe un erou național, în timp ce omul acesta mic de statură, cu ochii mici dar plini de foc, zîmbește cu bunăvoință, clipind din genele-i întredeschise.

O scenă mișcătoare a avut loc la gara din Pitești, unde de asemenea a sosit o mare mulțime

ru intimpinarea viteazului. In timp ce trenul aprise lumea aclama de pe peron pe cuceritorul Portului Arthur. Dela fereastra vagonului generalul văzu în mulțime doi copilași, cari își sturau în vânt pălăriile albe strigându-i să nască. Acest fapt l-a mișcat mult pe el, căruia i-a încredințat acum îndrumarea și lumina tinerele generații.

Cobori din vagon străbătu prin mulțime până copilașii cari îl aclamau într'una, se opri în lor și le strinse mâna plin de recunoștință.

Generalul Noghi iubește de altfel foarte mult sărbătorile lor de dragoste pentru dănușii înduioșară și după scenele lui cu copiii se povestesc multe anecdote. Această dragoste pentru copii și nevinovați l-a făcut pe el, care a fost doctorul și conducătorul atâtor vărsări de sânge, primească drept răsplătă din partea poporului funcțiunea de dascăl într'o școală primară. Este, când cel mai mare general descinge să se aplece spre a urca catedra și a lua în mână creta și să scrie pe tablete spre a învăța pe copilași să scrie, trebuie să dăm seama pe ce mâni este încredințat încredințământul acolo, în țeara unde ne-a fost dat să scriem răsăriind ca din pământ eroii. Și vom înțelege împrejurările, cari au făcut să se nască eroii.

Și ar fi bine să învățăm ceva dela acest fel de oameni. Pentru că, vedeți, acolo luptătorii vin pe catedre ca să formeze caractere. La noi se pătrund catedrele spre a se da tineretului pilde de cel mai destrăbălat limbaj, de cele mai grosolane pornografii. Pe semne o cere asta solidaritatea națională, care pierde în cazul când cei cari conștientă ușurința nu vor fi făcuți „copii timpiti în părinți bețivi”. Cel puțin cam acestea sunt motivele ce ni-le dau anumiți domni în Ardeal. Este trist, este nespus de trist. *Coresp.*

Știri din Bucovina. BCU

Chestia bisericăscă. — Poezia populară. — Un arheolog român. — Ț. Dr. Florea Lupu. — O Centrală pentru vânzarea vitelor. — Inundații.

Cernăuți, în 17 Iulie.

Astăzi la 3 ore s'a ținut în sala societății filarmonice din Cernăuți un mare meeting al tuturor claselor românești din țeară în chestia desfructării diecezei bucovinene în una română și rutenă. Rutenii cari mai înainte ca și acum se opreau la caracterul tradițional românesc al diecezei, cereau o dieceză proprie, acum însă după ce au intrat și ei în număr egal în consistorul bisericăsc, nu mai voiesc să se desfacă de Români, pretinzând ca după trecerea la cele eterne a actualului mitropolit român, să vie în scaun un mitropolit rutean. E regretabil faptul că deputații rușii din parlamentul vienez nu sunt de acord cu consistorul bisericăsc în chestia despărțirii diecezei. Nepotrivită a fost și ziua aleasă pentru convocarea acestei adunări naționale bisericăști, căci astăzi s'a deschis și parlamentul, iar deputații rușii din mitropolitul au trebuit să plece la Viena. Acest important meeting a fost convocat de un comitet adhoc, pentru care iscălesc dnii Teodor Ștefanelli, consilier aulic și membru al Academiei Române, Modest cavalier de Grigoreca, proscrit mare și patron bisericăsc precum și Mag. Ștefan Sa d. rector al Universității din Cernăuți, Ștefan Saghin.

Adunarea la care alergaseră mii de oameni a fost prezidată de domnul Baron Alexandru Hurmuzachi. Deputatul preotesc pâr. Dr. I. Tarsachi a făcut o propunere ca să se trimită un memorandum M. S. împăratului, în care să se povestească motivele convocării meetingului, apoi să se scurteze privire istorică a dezvoltării bisericești din Bucovina, amintindu-se totodată că Români în ultimele decenii au jertfit prea multe sânge pentru terenul național și bisericăsc. Ei sunt gata să le dea Rutenilor un episcopat propriu cu salarizare din fondul religios; acest episcopat va fi în cele canonică supus mitropoliei noastre, iar în cele administrative își va păstra independența sa. Dacă cumva s'ar implini dorința Rutenilor, atunci Români și văd periclitat caracterul românesc al bisericești. Câte un exemplar din memorandum li-se va tri-

mite ministrului președinte Gautsch, mitropolitului Repta și preș. țării Bleyleben.

*

„Neues Wiener Journal” din 11 Iulie a. c. scrie un articol detaliat despre poezia populară a Românilor bucovineni, servindu-i drept bază discursul inaugural al fostului rector universitar la Cernăuți d. prof. Dr. M. Friedwagner, care a fost însărcinat din partea ministerului de culte din Viena cu stringerea poeziilor și melodiilor populare române din Bucovina. Din cele 10.000 de texte și 15.000 de melodii populare majoritatea covârșitoare o formează cele românești cari se disting prin frumuseța și variația lor. Se dau în traducere germană câteva poezii de toată frumuseța. „Un popor care iubește așa de profund și fierbinte, n'are loc în inimă și pentru ură”, scrie „Neues Wiener Journal”, care prin articolul său a făcut un real serviciu neamului nostru ponegriț de toți străinii ce ne urăsc.

*

Arheologi români sunt puțini, iar noi bucovinenii n'am avut până acum nici unul, căci d. D. Olinescu, acum funcționar la arhivele statului din București, a fost numai un diletant, cu toate că are unele merite indiscutabile pentru înființarea fostei societăți arheologice române din Cernăuți, a cărei avere și colecții au trecut în mod ilegal în posesiunea muzeului arheologic bucovinean.

Inainte de vr'o câțiva ani ministerul de culte i-a acordat din fondul religios bucovinean o bursă tinărului prof. român dlui Dr. Teofil Sauciuc, ca să facă studii arheologice pe insula Andros din Marea Egeică. În vederea acestui scop d. Sauciuc a petrecut pe acea insulă mai mult timp, a întreprins numeroase călătorii în toată Italia și prin Grecia, iar o parte din vreme a lucrat în institutul arheologic austriac din Atena, scriind câteva articole interesante în cele mai de frunte publicații arheologice germane ca „Athenische Mitteilungen” și „Römische Mitteilungen”. Specialitatea dlui Sauciuc este epigrafia clasică, iar despre lucrarea dsale de căpetenie „Zur Geschichte der Insel Andros” însoțită de vr'o 25 inscripții nouă, care va apărea în cursul anului acestuia, credem că-i va netezi calea pentru o catedră universitară, pe care o merită.

*

Dr. Florea Lupu deputat dietal român, preș. al băneii țării și al Centralei caselor rurale române, făcuse la ultimele alegeri pentru parlament legătură de sprijin reciproc cu Rutenii și sprijinise din răspuneri într'un cerc mixt cu majoritatea alegătorilor români, pe candidatul rutean Spenul în contra inimosului român Minteneu. Prin faptul acesta precum și în urma altor multe jertfe naționale de felul celei amintite, Florea Lupu în urma unui grav morb național s'a stins din viață... pentru Români și a intrat în rindul dreptilor: Burdia, Coco Vasileo, Mangra, Moldovan Ghergheli și a altor mucenici ce au sângerat pentru neamul românesc, care plin de înfrustrare le spune tuturor acestor mai sus pomeniți martiri: „Fie-le țărîna ușoară... ca piatra de moară! Amin!”

În Bucovina ca și în alte țări cu o cultură care lasă încă mult de dorit, țărînimea-i înșelată de intermediarii jidovi și armeni, cari vând produsele poporului de jos de-a dreptul pe piețele cele mari, alegându-se din aceste întreprinderi cu un câștig considerabil. Pentru asanarea, în parte, acestui rău, s'a proiectat înființarea unei societăți centrale pe acții pentru vânzarea directă a vitelor pe piețele cele mari. Societatea e pusă sub epitropia comitetului cultural al țării și primește 40.000 cor. ajutor anual din subvenția ce a votat-o pentru acest scop parlamentul trecut. Comitetul administrativ precum și ceilalți membri fac parte din toate naționalitățile din țeară, iar președintele cu un salariu de 700 cor. lunar pare că va fi un neamț silezian din Troppau, de profesie locotenent scăpătat care n'are ideie de chestiunile economice din țara noastră. Locțiitorul lui va tot un neamț, acesta însă din Bucovina, așa că Români cu toate că-s cei mai numeroși în țeară și interesați în primul rînd, sunt aproape bagatelizați. Ori cum însă întreprinderea aceasta va ridica într'u câțva comerțul țării.

*

O plagă grea a lovit anul acesta țara noastră. S'au deschis stavilele și a plouat cumplit zile de-a rîndul, iar riurile umflându-se în marea lor au inundat holdele, au dărîmat case întregi și au înecat oameni și dobitoace de era o ielanie întocmai ca cea din anul trecut în Bănat. Multe familii au rămas fără adăpost, circulația trenurilor fusese întreruptă din cauza podurilor luate de șuvoaie. M. Sa împăratul a dăruit celor nenorociți 20.000 cor., consiliul comunal al capitalei țării vr'o 10.000 cor., comitetul țării a sărit în ajutor cu 30.000 cor., iar ministerul de interne a trimis 6000 cor. ajutor. Se fac colecte în toată Bucovina; e posibil că se vor face și în monarhia întregă. Dela cei din Regat loviți și ei de nenorocire nu putem aștepta nici un ajutor. *Coresp.*

Intrunirea secțiilor dela Asociație.

— Dare de seamă. —

Vineri în 14 Iulie n. 1911 s'au întrunit în Sibiu secțiile științifice-literare ale Asociațiunii. Ședința plenară s'a deschis la orele 10, în sala Muzeului, prin câteva cuvinte rostite de vice-președintele Asociației, d. A. Barseanu, sub a cărui prezidenție s'au ținut ședințele.

Au fost de față 18 membrii ordinari și mai mulți membri corespondenți.

La propunerea președintelui, membrii ședinței își exprimă prin sculare regretele pentru pierderea membrilor Iosif Sterea Șuluțiu din secția istorică și Aurel Bratu din secția științifică.

Secretarul literar, d. O. Goga, citește raportul anual.

Din acest raport reținem următoarele:

Se relevă mai întâi pierderea suferită de Asociațiune în anul din urmă prin răposarea membrilor Iosif Sterea Șuluțiu, președintele secției istorice și Aurel Bratu, membru corespondent în secția științifică. Raportul apreciază în cuvinte potrivite lucrarea acestor doi membrii dintre cei mai activi și stăruie cu privire la cel din urmă, ca Asociația să tipărească pe socoteala sa scrierile rămase pe urma lui.

Lucrarea comemorativă, menită a înfățișa istoricul așezământului nostru din prilejul aniversării de 50 de ani dela înființare, va apărea la sfârșitul lui August în numărul festiv al Transilvaniei și va cuprinde mai multe capitole, unde se vor arăta năzuințele cari au călăuzit Asociațiunea în timp de o jumătate de veac; iar o monografie a instituțiunii o va pregăti în timpul apropiat d. Andrei Barseanu.

La premiul Andrei Mureșianu s'au prezentat următoarele lucrări: Informații literare și culturale, 1903—1910, de O. C. Tăslăuanu; Ziaristica bisericăscă la Români, studiu istoric de O. Ghibu; La cărările vieții și Seri albastre, povestiri de L. Bolcaș.

Pentru completarea sumei trebuincioase, cu scop de a se ridica câte un bust lui Mihai Eminescu și George Bariț, raportul cere ca înaintea adunării generale din acest an să se lanseze un apel iscălit de toți membrii secțiilor, solicitând ajutorul oamenilor de bine pentru înfăptuirea unui proiect, îmbrățișat de altfel cu multă căldură de publicul românesc.

Privitor la reorganizarea secțiilor, despre care a mai fost vorba și în anul trecut, se face propunerea de a nu se mai susține actuala împărțire pe baza diferitelor ramuri de știință și literatură, ci să se împartă după profesii, și anume:

1. Secția preoților,
2. Secția învățătorilor,
3. Secția advocaților,
4. Secția profesorilor,
5. Secția medicilor, și
6. Secția funcționarilor de bancă și a agricultorilor.

Raportorul crede, că organizarea nouă a secțiilor va avea numeroase avantagii pentru Asociație. În legătură cu acest plan ar fi apoi să se reorganizeze și revista Transilvania.

Pe seama țărînimii noastre să cere să se înființeze (mai exact: să se reînființeze) o revistă culturală săptămânală, și se face propunerea, ca Asociația să editeze din partea sa o astfel de revistă.

În sfârșit raportul constată avântul îmbucurător luat de „Biblioteca populară” prin apariția periodică și prin ieftinătatea sa. „Biblioteca tineretului”, din care au apărut câteva numere bine primite, în vremea din urmă n'a mai fost sprijinită de publicul cetitor.

Ordinea de zi a ședințelor, la propunerea secretarului literar, se stabilește în următoarele:

1. Propuneri pentru completarea secțiilor.
2. Editarea lucrărilor rămase pe urma profesorului Aurel Bratu.
3. Apelul secțiilor pentru contribuiri la fondul ridicării busturilor Eminescu și Bariț.
4. Proiect de reorganizare a secțiilor.
5. Reorganizarea revistei Transilvania.
6. Editarea unei reviste populare a Asociației.
7. Fixarea conferențelor din prilejul adunării generale.

Ședința cea mai de aproape se anunță pe ziua următoare, Sâmbătă dimineața la orele 9.

Secțiile, după aceasta, țin ședințe separate.

*

În ședința plenară de Sâmbătă s'au citit și debătut rapoartele celor cinci secțiuni. D. Dr. I. Rațiu a citit raportul despre lucrările secției literare și o dare de seamă asupra cărților înaintate la premiul Andrei Mureșianu, făcută de d. Dr. Al. Bogdan. D. Dr. I. Lupas a raportat despre activitatea secției istorice, d. A. Vlaicu despre a secției științifice, d. I. Borcea despre cea școlară, iar d. I. Simu despre cea economică.

Pe temeiul propunerilor făcute, ședința a hotărât următoarele:

1. Privitor la editarea scrierilor rămase după moartea membrului A. Bratu, să se pună aceste scrieri la dispoziția secțiunii științifice, care va avea să facă o dare de seamă asupra publicării lor.

2. Apelul pentru contribuiri la înălțarea busturilor Eminescu și Bariț va fi compus de secretarul literar și subscris de toți membrii prezenți ai secțiunilor.

3. Proiectul de reorganizare a secțiunilor după profesii se respinge; dar pentru lărgirea cercului de activitate a acestor organe ale Asociației, se decide modificarea unui paragraf din regulament cu scop ca membrii corespondenți (în loc de 5) să poată fi aleși în număr nelimitat, — asupra acestei hotărâri se va pronunța adunarea generală proximă.

4. Revista Transilvania să se publice tot în condițiile de până acum; îmbunătățirile să se facă în măsura mijloacelor, de care dispune Asociația.

5. Foaia destinată pentru țărâșime, în considerare, că există Biblioteca populară abia înființată, și având în vedere insuficiența actuală a mijloacelor bănești să nu se întemeioze până în alți ani.

6. Pentru adunarea generală jubilară dela Blaj se statorosec următoarele conferențe: Despre Ioan Maiorescu, fost membru onorar al Asociației, va ține un discurs comemorativ d. Dr. Ios. Popovici, din prilejul aniversării de o sută de ani dela nașterea regretatului bărbat; o prelegere literară va face d. O. Goga și una economică d. A. Chețianu.

7. Având în vedere, că lucrările d-lor Tăslăuanu și Ghibu, prezentate la premiul Andrei Mureșianu, nu corespund condițiilor stabilite pentru conferirea acestui premiu, se esclud dela concurs. Și considerând, că povestirile Seri albăstre și La cărerile vicții, de L. Bolcaș, sunt lipsite de valoarea literară, chiar și stilul este adeseori defectuos, — premiul amintit nu se distribuie anul acesta.

8. Completarea secțiilor se face în următorul mod: d. Dr. E. Dăianu se proclamă ales membru ordinar în secția istorică, d. Dr. I. Sârbu din Rudea membru corespondent în aceeași secție; în cea științifică se alege membru corespondent d. I. Corbu; în secția școlară: membru ordinar d. Gh. Preup (în locul dlui Gr. Pletosu, demisionat) și d. O. Ghibu membru corespondent. Demisia dlui G. Diaconovich din secția economică n'a fost primită; în această secție se alege membru corespondent d. V. Osvadă.

S'au mai adus hotărâri: cu privire la tipărirea în a doua ediție a dicționarului numirilor de localități de Silv. Moldovan și N. Togan, și cu privire la sistematizarea prelegerilor cu ajutorul schiopticului.

Președintele, d. A. Bârseanu, ridică ședința la orele 12, cu un indemn călduros la adresa membrilor de a se prezenta în număr cât mai însemnat la adunarea jubilară din August a. c.

„Tel. Rom.”

Interwiev cu generalul Noghi.

Impresiile eroului despre România. — Scopul călătoriei lui. — Progresele culturale. — Unde va merge?

Un redactor al „Universului” a avut o convorbire cu generalul Noghi, despre impresiile avute în această călătorie. Iată ce serie confratele bucureștean:

Am intrat în vagonul restaurant, în compartimentul cel mare. Generalul Noghi sta pe scaun, la masa din fund și privia pe fereastră. Fui prezentat întâi dlui locotenent-colonel de artilerie Togohiko Ioshido care la rîndul lui mă prezintă superiorului său. Generalul Noghi se ridică de pe scaun și zîmbind îmi strînse mîna. Curat o strîngere de mîna militară. După ce-mi prinse bine mîna într'a lui, mi-o scutură scurt de trei ori și apoi încă odată, dar hotărît, energic. Cum trebuie să fi strîns mîna, după capitularea Port-Arthurului, acest mare militar generalului Stössel care i-a predat sabia! Iată un moment pe care generalul rus nu-l va uita niciodată. Nici eu nu voi uita strîngerea de mîna a contelui Noghi — deși terenul pe care a avut loc, era banala pardoseală a unui vagon restaurant.

După ce a stat câteva secunde în picioare, generalul Noghi s'a așezat și am început convorbirea prin amabila tălmăcire a dlui locotenent-colonel Togohiko-Ioshido.

— Care este impresiunea cu care vă înapoiați din Anglia?

— Sunt încântat de cele ce am văzut. Am fost însă prea ocupat cu ceremonii și obligațiuni protocolare, pentru a putea culege și alte impresii.

— Aveți vre-o misiune specială în această călătorie?

— Nu. E o călătorie de plăcere. Fiind invitat să iau parte la încoronarea regelui Angliei, am profitat de această ocaziune spre a vizita pentru a doua oară în viața mea Europa. Prima oară am fost acum 32 de ani. De atunci n'am mai părăsit țara mea. Acum, după ce mi-am luat rămas bun dela principii noștri moștenitori, cari au fost la Londra și cari au plecat cu un vapor japonez spre Tokio, am pornit în Europa să vizitez și să rămân uimit, cum am rămas, de progresele civilizațiunii. Din țara d-voastră voi pleca la Constantinopol, iar de acolo mă înapoiez la Berlin, de unde apoi eu transiberianul mă îndreptez spre patria mea.

— Care este prima d-voastră impresiune despre țara noastră?

— Deocamdată nu vă pot spune multe, fiind numai de câteva ore pe teritoriul românesc. Sunt adânc mișcat de simpatia cu care am fost primit. Am fost însă, în cursul acestui voiaj prin țara d-voastră, impresionat de agricultura ce se face aci. Câmpiile acestea întinse și fertile m'au impresionat și nu pot să nu le admir.

D. locot.-colonel Togohiko Ioshido interveni și îmi explică cumcă ceea ce impresionează atât de mult pe generalul Noghi este faptul că terenul este neaccidentat și astfel se poate face în admirabile condițiuni agricultura. În Iaponia terenul este foarte mult accidentat și din cauza aceasta și întinderea pentru agricultură este mai redusă.

— Care este impresia d-voastră asupra civilizațiunii europene și ce apropiere puteți face între această civilizație și cea japoneză?

— După ce m'am înapoiat acum 32 de ani din Europa în patria mea, am fost de sigur impresionat de civilizația europeană. În acest interval însă de 32 de ani Iaponia a făcut progrese mari și mărturisesc că cred că de data aceasta civilizația europeană nu mă va impresiona. M'am înșelat. Acum vă pot face o comparație.

Și noi facem progrese în civilizație, dar închipuiți-vă doi oameni cari merg pe acelaș drum: unul picic, care suntem noi, și celalalt urias, care e Europa. Vor merge amândoi pe drumul progresului dar unul va merge cu pași mici și cellalt cu pași mari.

Și distinsul meu interlocutor îmi arată cu degetele sale pe masă ce pași mici face Iaponia pe drumul civilizației. De sigur că în această comparație, e prea multă modestie din partea eroului japonez.

— Este exact, am întrebat apoi, că ați fi renunțat la cariera militară și ați îmbrățișat profesoratul?

— Nu este exact, Fac parte azi din consiliul superior al armatei japoneze și n'am fost institutor.

— Ați putea să-mi dați oarecari lămuriri asupra convenției anglo-japoneze?

— Sunt militar și numai militar, așa că nu pot ști nimic din chestiunile politice.

— Ați asistat la Paris la inaugurarea institutului aeronautic. Credeți că față de progresele aviațiunii, aeroplanele pot fi de folos armatei?

— Progresele aviațiunii sunt într'adevăr foarte mari. La noi n'au început pregătirile necesare pentru introducerea aeroplanului. Cu toate acestea, deocamdată nu se poate preciza nimic asupra serviciului pe cari aeroplanele le vor aduce armatelor. Trebuie să mai așteptăm ca timpul să ne dea mai multă perfecțiune în aviațiune. Iaponia însă nu va nesocoti nici forța aceasta aeriană.

Vorbim apoi despre eroismul armatei japoneze și amabilul meu interpret, comunicând generalului admirația ce spunem că o avem cu toții pentru bravura soldaților japonezi, eroul dela Port-Arthur spuse:

— Soldații japonezi și-au făcut datoria. Cred că exagerați admirația d-v. Noi așa suntem prin firea noastră.

Cronică externă.

Consul francez arestat de trupele spaniole în Marocco. Agenția Havas află din Elksar ca data de 16 Iulie că Boisset, agentul consular al Franței, întorcându-se eri dintr'o călătorie prin Gharb ajungând la porțile orașului, postul militar îi ordonă să se oprească și să depue carabina. Dl Boisset refuzând, sentinela îndreptă baioneta sa spre el care se apropie. Sentinela ochi pe Boisset în față după care dânsul fu trimis la cazarma spaniolă sub escortă. Soldații au trebuit să strîbată orașul urmați de mulțime care zicea: Aștept să vedem pe consulul Franței arestat de cătri spanioli! Când dl Boisset sosi în fața ofițerului spaniol, acesta declară că fusese o greșală, și făcând a se scuza altfel, puse pe consul în libertate.

*

Fostul șah al Persiei reintors în țară. Ziarul „Standard” află din Teheran că situațiunea la Șiras este foarte gravă. Guvernatorul este împresurat în palatul său. Provincia Aserbeidsschan este toată în revoltă. 5000 de călăreți curzi au trecut granița și s'au aliat cu Salareddauleh și merg spre Kermanschah. Un detașament de trupe al lui Salareddauleh ar fi jefuit Kenkawarul. În fața acestor știri se afirmă că printre turcomanii din stepa Irantarek a apărut un personaj care se pretinde a fi fostul șah Mohamed Ali. Se observă o mare afluență de turcomani, între cari se face mare agitațiune în favoarea restaurării fostului șah.

*

Contra-revoluție în Portugalia. Din Lissabona se anunță: După cum se știe conjurații portughezi cari operează la granița spaniolă primesc bani din Brazilia.

În cursul ultimelor zile au primit din nou mai bine de un milion de lei.

După cum se afirmă, regina Amalia, mama ex-regelui Manuel, trimite și ea bani monarhiștilor, dar nu e mulțumită cu mersul mișcării.

Regina ar fi comunicat șefilor monarhiștilor că nu va mai putea face noi sacrificii, dacă monarhiștii nu vor face ceva real.

O mare parte din rezerviștii chemați de erînd sub arme și trimiși la Nord, au fost rechetați la Lisabona.

Ministrul de război explică această măsură prin faptul că, în baza convenției ce există între Portugalia și Spania asupra expulzării conjuraților portughezi din provincia spaniolă Galicia prezența trupelor la Nord nu e necesară.

Corespondentul ziarului „Kölnische Zeitung” în regiunea revoluționară din Portugalia, anunță că conjurații dispun de o perfectă înarmare.

După unele știri ei ar dispune de 50.000 oameni, mulți bani și automobile excelente; apoi perfecte aparate pentru semnale luminoase.

Paza la graniță a fost întărită.

Din viața meseriașilor.

— Petrecerea meseriașilor români din Brad. —

Brad, 19 Iulie 1911.

Petrecerea meseriașilor români din Brad arangiată la 16 Iulie a. c. a reușit tot așa de bine și frumos ca și cea arangiată la 11 Iulie 1911. Venitele au fost 127 cor. 30 fil., spesele 53 cor. 40 fil. rămas curat pentru fondul de zestre al fetelor sărace și harnice, ce se vor mărita după meseriași români, 73 cor. 90 fil.

Au suprasolvit d. V. Damian protop. și dep., Petru Rimbaș paroh și Irimie Pop pantofar câte 2 cor.; Teodor Gheoanca pant., Dumitru Șelovan bărdăș, Ioan Ghișă comptabil, Gh. Iula inv., Vasile Boneu prof., Nicolau Timbuș măcelar, Er. Stanca funeț. la „Crișana”, Ioan Cucean comerc., P. Florinea pantofar și Aron Crișan câte 1 cor.; Eman. Comșa direct. la „Crișana” 4 cor.; N. Bogdan faur 60 fil.; P. Lupeșc pant., Ioan Rudean plug., Gh. Stoian brutar câte 40 fil. și

Aron Radu cismaș 20 fil. N'au putut participa dar au contribuit: Mihail Tănase măest. întrep. 3 cor.; Toma Oțel zidar întrep. 2 cor.; și Sahin Jula pantof. 2 cor. 30 fil.

La petrecere aproape toți meseriașii români, exceptând pe cei împedeți, precum și intelectuali din Brad, au luat parte. Petrecerea a fost curat românească, cu adevărată voie bună și cu jocuri curate românești.

Străinii nu ne cercetează, noi nu-i cercetăm, deși nu ne certăm, dar ne uităm ca de obicei chiorăși unul la altul. E bine și așa, numai bunii și lărnicii noștri meseriași să se strângă tot mai cu drag la olaltă, cu ori ce prilej, ca și la petrecerile a căror fruct frumos din 1902 începând și continuând până în prezent, — este fondul de ajutorare a învățăceilor meseriași români, în sumă mai mare de 1120 cor. 20 fil. și 100 cor. 55 fil. mai bine fondul de zestre.

Ambele acestea au sporit numai din petrecerile aranjate de meseriași sprijiniți și de intelectuali din Brad. — Fondul de ajutorare e în stare acum a se pune în practică, dându-se ajutor unui ucenic bun suma de 50 cor. la an. — Frumos progres deși inectinel.

Meseriașii români din Brad cetind ziarele noastre naționale s'au convins, că colegii lor din alte centre sub o conducere bună se întăresc și se afirmă din ce în ce mai mult și mai bine, de aceia s'au socotit și ei, ca nu numai pe cale socială să se afirme, ci și pe cale economică. Stau și ei din Brad acolo, ca pe lângă fondurile sus pomenite să-și aibă cât mai curând tovărășia lor proprie intrupată. Statutele sunt trimise spre aprobare. Doamne ajută! V. C.

INFORMAȚII.

ARAD, 20 Iulie n. 1911.

— **Buletin metereologic.** Institutul metereologic anunță vreme caldă, cu foarte puține ploii.

Temperatura la amiază a fost de 31,2 % Celsius, — sa mai caldă zi până acum.

— **Dela Liga Culturală.** Intre mulțămirileosite în ultimul timp din Italia pentru trimiterea cărții „Breve Storia dei Rumeni”, publicată de Ligă cu prilejul jubileului semicentenarului unității Italiiei, este următoarea venită din partea dlui președinte al camerei, căruia i-s'au trimis 200 exemplare pentru a fi distribuite dlor deputați:

Ilustre președinte,

Omagiul pe care Liga Culturală Română a ținut să-l facă națiunii italiene, cu ocazia jubileului de 50 de ani dela proclamarea regatului publicând „Scurta istorie a Românilor”, cu specială considerație la legăturile cu Italia”, a profesorului lorga, demonstrează cât de viu și forte este spiritul de frăție ce unește cele două popoare ce au așina comună din trunchiul latin.

Am dispus împărțirea exemplarelor cărții printre colegii mei și am relevat faptul printre omagiile exprimate camerei.

Sunt sigur că interpret sentimentele întregii națiuni ce am onoarea a presida, transmitându-vă bravostră, Ilustre domn și Ligăi Culturale Române, expresiunea deosebitei mele recunoștințe, pentru oficiala d-voastre atențiune, cât și pentru exemplarele ce ați binevoit a trimite deputaților.

Primiți, ilustre președinte, asigurarea deosebită mele considerații. Președinte, *Marcora.*

— **Din Viena.** Societatea bisericească română a ținut în capela ei Duminecă în 16 l. e. un parastas în amintirea ctitorului C. Alimănișteanu, care dăruise societății 2000 coroane. Parastasil a fost oficiat de S. S. pâr. Dr. V. Cioban împreună cu părintele diacon N. Popescu. A asistat legațiunea română din Viena în frunte cu d. ministru plenipotențiar al României N. Mișu și d. G. Moroianu, atașatul comercial român. Pâr. Cioban a ținut și o cuvântare în memoria generalului ctitor al Societ. bisericești, și a trimis un raport detaliat despre parastas la cele mai însemnate ziare din regat, din Ardeal și din Bucovina. afară bine înțeles de „Tribuna” care-i „trădătoare”.

— **Răspuns „Foi Poporului” din Cernăuți.** Nr. 31 al „Foi Poporului”, care-i organul partidului național-țărănesc, s'a publicat pe pg.

12 la rubrica „informațiuni” o notiță intitulată: „Scandalul din dietă”, care notiță cuprinde unele invinuri nedrepte la adresa „Tribunei”, din cauză că acest jurnal înregistrase la rândul său știrea neexactă a agenției telegrafice ungare despre cele petrecute în dieta bucovineană. „Nu ne mirăm de cei dela „Universul”, dar ne-a surprins în mod neplăcut „Tribuna”... serie d. redactor al „Foi Poporului” care a reproduș toată notița „Tribunei” din 30 Iunie, fără să-i bată la ochi pasajul acesta: „Până aci raportul agenției ungare. Așteptăm raportul corespondentului nostru, dată fiind cunoscuta bunăvoință a agenției ungurești de a exagera în rău toate veștile privitoare la Români. In orice caz ar fi foarte regretabil dacă disensiunile între Români ar fi degenerat în măsura aceasta”.

Mai frumos și mai românește nici că se putea scrie într'un jurnal care stă înaintea unei vești telegrafice necontrolate încă. Deci unde-i vina? E evident doară că „Tribuna” luând în considerare faptul că unii Români ardeleni cari cetesc jurnalele ungurești din cari își iau informațiile privitoare la Bucovina fără să mai caute ori de sunt adevărate, a crezut că face bine atenuând prin șirurile subliniate mai sus de mine, efectul veștii celei grosolane, care a fost debitată cu intențiune de cătră Jidovi. Iar întreb: unde-i vina ca mare? Că corespondentul „Tribunei” n'a scris nimic despre cele întâmplate în dieta noastră? Bine a făcut că n'a scris, căci voind să rectifice știrea adusă de agenția ungară ar fi trebuit să povestească adevărul și acesta ne-ar fi făcut pe noi Bucovinenii de mai mare rușine înaintea celorlalți Români. N'ași dori ca cei dela „Foaia Poporului” să mă someze acum pe mine ca să povestesc întocmai cele întâmplate, căci, de rușine, n'ași face-o. Să lăsăm deci cortina peste vorbele rostite de deputații români în dieta bucovineană și să nu facem pe pudicii și pe indignații, căci lumea care știe cum s'au petrecut faptele, ne râde; și apoi Bucovinenii sunt și așa destul de deochiați cu jurnalistică lor certată cu politeța. — I. G r a m a d a.

— **Cătră inimele caritabile.** O domnă românească, coboritoare dintr'o familie istorică românească din Bănat, se află cu o fetiță a sa bolnavă în mizerie în Graz. Ea însăș, perzându-și vederea, nu e în stare să-și agonisească pentru ea și pentru fetița sa pânea de toate zilele. Intr'o scrisoare mai lungă adresată redacției ea ne descrie în culori într'adevăr negre situația tristă și nenorocită la care au ajuns între străini și ne roagă să facem apel la inimile nobile și caritabile ale românilor și ale cunoscătorilor familiei lui Constantin Ioanovici, binemeritul fost consilier de școală în Timișoara, să-i vină în ajutor. Ofrandele să se trimită la administrația „Tribunei”, care le va cuita, ori direct pe adresa Alexandrina Mateiu, Graz str. Kalebberg 8. II. im Hof.

— **Mișcarea populațiunii în România.** Din București se anunță: Serviciul statistic al ministerului de domenii a întocmit o interesantă statistică a mișcării populațiunii din țara noastră, pe ultimul period de zece ani de zile, dela 1900 până la 1910.

Din această statistică rezultă următoarele date interesante:

Mișcarea populațiunii în 1910, a dat rezultate mult mai satisfăcătoare față de anul 1909. In primul rând se observă că excedentul născuților asupra morților a trecut de astă dată de 100.000, ceace în istoria demografiei noastre nu s'a mai întâmplat decât de două ori: în 1904 și în 1906. Dar ceace este mai îmbucurător în această privință este faptul că sporirea excedentului, față cu anii precedenți, provine de astă dată numai din reducerea numărului morților. In adevăr, nașterile, cari atinsese în 1909 punctul cel mai culminant: 282.342, au scăzut în anul următor la 273.106; însă numărul morților, care se menține în ultimii 3 ani la un nivel foarte ridicat, seade în 1910 la 172.843.

Calculul făcut în acest mod ne arată că la sfârșitul anului 1910, populațiunea României era de 6.966.000 locuitori. In 11 ani, dela ultima numărătoare și până azi, numărul locuitorilor țării a sporit cu peste 1.000.000 suflete.

Natalitatea s'a evaluat la 39,8 născuți la 1000 locuitori. Acest coeficient, egal cu media decenală, este mai mic decât acela înregistrat în 4 ani precedenți. In comparație cu proporția nata-

lității din alte state europene, România se numără printre țările cu natalitate puternică, fapt ce se întâlnește și la popoarele învecinate: Ungurii, Rușii, Bulgarii și Sârbii.

Este bine înțeles însă, că, dacă am admite în 1910 o populațiune de 7.100.000 locuitori, atunci coeficientul natalității s'ar reduce la 38,6‰.

Când urmărim procesul demografic pe anumite localități, constatăm că elementul ortodox cade în inferioritate față de cel mozaic. Spre exemplu: la Iași excedentul născuților asupra morților este în cifră de 174, dar la această cifră ortodoxii n'au contribuit de loc, ba din contră, din cauza persistenței boalelor epidemice (febra tifoidă, etc.), balanța s'a soldat pentru toți creștinii cu deficite, adică au murit mai mulți decât s'au născut (128 ortodoxi, 11 catolici, 9 protestanți, etc.), și numai la mozaicii a fost spor de 330 născuți asupra morților. In definitiv, și în anul acesta ca și altă dată, pătura ortodoxă din orașul Iași s'a împușinat cu 128, pe când cea mozaică s'a înmulțit cu 330.

Asemenea cauze s'au mai întâmplat în orașul Dorohoi, Huși, Panciu și Roman. In total pentru populațiunea urbană a Moldovei balanța născuților și morților se stabilește astfel: 1923 excedent, la care ortodoxii au contribuit numai cu 460, iar mozaicii cu 1548, adică de trei ori mai mult.

In celelalte orașe ale țării contingentul ortodoxilor este superior. Rezultate favorabile se semnalează numai în patru orașe ale țării! Panciu, Roman Tg.-Jiu și R. Vâlcea, unde morții au covârșit nașterile.

In București populațiunea a crescut cu 1590 și anume: 1168 ortodoxi, 489 mozaici, 13 protestanți, 15 armeni; la celelalte religii s'au semnalat deficite.

— **Petițiunile** pentru primirea în cursul teologiei și epdagic din seminariul Andreian sunt a se înainta la consistoriul arhidiecezan până inclusive în 2/15 August a. ac.

Nouă cale ferată. Lucrările pentru construirea căii ferate Turda-Câmpeni-Abrud s'au început.

— **Misiunea japoneză în România.** Din București ni-se scrie: Marți seara, la orele 7, a sosit sosit în Capitală generalul japonez Nogi care a intrat în țară prin punctul Virciorova, unde, după cum se știe a fost întâmpinat de cătră d. general Aslan și o delegație de ofițeri.

Distinsul general a fost obiectul unei manifestațiuni grandioase din partea publicului bucureștean care l-a primit în strigăte de „trăiască” și „ura”.

In gara de Nord, pe peron, încă dela orele 6 și jumătate se observa o mișcare neobișnuită.

La Virciorova mareșalul Nogi a fost primit de o delegație de ofițeri printre cari domniile general Aslan, colonel Ghenea și maiorul Rășcanu.

Eroul japonez este însoțit de aghiotantul său locotenentul colonel Josehida, și de colonelul Moriokka atașatul militar japonez la Viena.

La orele 7 și un sfert trenul expres de Berlin s'a oprit în gara de Nord.

Generalul Nogi a apărut la ușa vagonului restaurant și a descins imediat urmat de delegația de ofițeri români și de cei doi aghiotanți ai săi.

Generalul Nogi era îmbrăcat civil.

D. general Aslan a prezentat eroului japonez pe d-nii Zottu, Popovici, Crăiniceanu, Gheorghiu și Costescu care se aflau pe peron.

In două automobile princiare au luat loc ofițerii japonezi și delegația ofițerilor români, îndreptându-se în spre hotelul Boulevard.

Pe tot parcursul i-s'a făcut mareșalului Nogi o primire entusiastă.

Seara a avut loc în sala de marmoră a hotelului Boulevard un banchet intim la care a luat parte generalul Nogi, locot. col. Josehida, colonelul Moriokka, generalii Zottu, Popovici, Costescu, colonelul Ghenea și maiorul Rășcanu.

Banchetul s'a terminat la orele 12 noaptea. Miercuri de dimineață la orele 7 și jumătate mareșalul Nogi împreună cu suita sa, d. general Crăiniceanu comandantul corpului II de armată, ofițerii superiori generali și superiori atașați precum și mai mulți ofițeri generali și supe-

riori, au plecat la Dadilov, unde au asistat la instrucția trupelor concentrate în tabăra dela Dadilov. Mareșalul Nogi, și-a exprimat toată admirația față de ținuta trupelor.

Dela Dadilov, mareșalul Nogi împreună cu însoțitorii săi, s'a dus de a vizitat fortul Chitila.

La orele 12 și jumătate oaspeții japonezi s'au întors în Capitală iar la orele 1 au luat dejunul la Cercul Militar.

Intre orele 5 și 7 oaspeții japonezi vor vizita Arsenalul Armatei și Pirotechnia.

— † **Dr. Victor Poruțiu**, avocat, membru în consiliul de administrație al băncii „Economul” din Cluj, a repauzat în mod subit, la 17 Iulie n. în vîrstă de 39 de ani.

— † **Aurel Marin**, consilier de compturi, a repauzat în Caransebeș la 18 Iulie n., în vîrstă de 51 de ani.

Odihniască în pace!

— **Trecere la creștinism.** Din Cărmăzinești, tractul Iliei, ni-se comunică următoarele: Duminică în 25 Iunie a. e. în comuna filială Boiul-de-jos; tractul Iliei, tânărul comerciant Rafael Kafka, de religione mosaică, a trecut la creștinism, primind sf. botez în biserica ort.-română din comuna amintită și dându-i-se numele Aurel prin preotul locului Ioachim Luchu. „T. Rom.”

— **La fondul Episcopul Nic. Popea** pentru masa învățăcelilor meseriași, al „Reuniunii socialilor români din Sibiiu”, au mai dăruit: Valeriu Pleșa, învățăcel lăcătuș, 50 bani, Samuil Petrașcu, măsar (Paris), 1 cor., Sirian Coman, învățăcel măsar, 36 bani; Nicolae Cado, paroh, (Păcliaș) 1 e.; Ioan Martin, învățăcel măsar, 50 bani; din lădița învățăcelilor 1 cor 47 bani și Vic. Tordășianu, president 10 bani; iar la legatul T. L. Albini al acestui fond: pentru ajutorarea copiilor din Cut, aplicați la meserii, au mai dăruit: Aurel Florian, preot militar pens. (Racovița), Petru Simțion, librar, din prilejul onomastice și I. Manta, paroh (Gurariului), câte 1 cor. Starea legatului 106 cor.

— **Expoziția de copii a 6-a**, ce o va aranja comitetul central al „Reuniunii române agricole sibiene” în comuna Lanerăm, se va ținea numai în luna Septemvrie c.

— **Pentru premiile expoziției de oi**, a doua ce o va aranja comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiu”, în comuna Jina, comisiunea economică a comitatului Sibiiu a votat un ajutor de 300 cor. Expoziția, după toată probabilitatea, se va ținea în toamnă.

— **La fondul Victor și Eugenia Tordășianu** pentru înzestrarea fetelor sărace, al „Reuniunii meseriașilor români din Sibiiu”, au mai dăruit: Victor Nasta, directorul succursalei Fălticeni a Băncii naționale 2 cor.; Ermil Borcea, red. „Bobărnacilor” 20 bani; Iulian Popescu, secretarul general al băncii de asig. „Dunăreana” 1 cor.; Emil Comanescu, funcț. „Albina” 20 bani; Wil. Auerlich, fotograf 1 cor.; la botezul lui Traian, fiul euleg. tipogr. Gavriil Crișanu, au dăruit nașii Petru și Maria Bota, croitori și tatăl băiatului, câte 1 cor.; mama băiatului Mariți, bunica lui, Maria Tr. Popa (Copăcel), exped. „Foaiet Poporului” I. Imbăruș și soția sa Maria moașă câte 50 bani, în total 5 cor.; G. Ciupe, paroh (Baba) 1 cor.

Dr. VICTOR GRAUR.

Medic universal, medic școlar calificat, profesor de igienă.

Institut de dantistică.

Arad, Andrassy-tér Nr. 22. — Etajul I în fața palatului administrativ (comitatului)

ECONOMIE.

Unghiul românesc de influență.

D. I. Necker, un colaborator distins al ziarului „L'indépendance Roumaine” publică o serie de articole foarte interesante relativ la expansiunea culturii și influenței românești în Balcani, care ar trebui să fie deuseul ei firesc. Reproducem din ziarul „Doljul” ultimul judicios articol scris în această privință, căci fiind o chestie de cultură românească, subiectul ne interesează deopotrivă:

Cineva care a citit articolele mele privitoare la legătura cu Balcanii, m'a întrebat cu oarecare nedumerire:

„Cum s'ar pute vre-odată să existe o influență românească în altă parte decât între hotarele țării?”

Și apoi: „De unde să pornească această influență, când în România nimeni nu se preocupă de idealul românesc, sau de directiva acestui ideal?”

Recunosc în cea mai mare parte justetea acestor observațiuni, că este foarte anevoios să exercităm o influență în afară, pentru că mai pretutindeni am întâlnit popoare vechi, mai înaintate, decât noi, în cultură și industrie cari nu au putut primi nici un fel de învățământ sau directivă și care din contră au influențat extraordinar asupra noastră, schilodindu-ne limba, obiceiurile și chiar credința. Din acest punct de vedere s'ar părea că cel care a făcut observația are dreptate; însă examinând mai de aproape chestiunea putem vedea că o influență românească tot există până în cele mai însemnate centre ale Europei. Că e bună, sau rea, folositoare sau vătămătoare, că s'a ridicat sau nu prestigiul țării este o altă chestiune și ar fi cam lungă de discutat.

Nimeni însă nu poate tăgădui că geniul românesc a jucat totdeauna un rol în străinătate, fie pe terenul literar, fie pe terenul științelor, mai puțin însă pe terenul economic.

Cine nu știe cât entuziasm a provocat câștigarea cupei de aur a Felibrilor de către Vasile Alecsandri? Cine nu apreciază scrierile delicatei noastre scriitoare Carmen Sylva? Cine n'a tresărit față de descoperirea eruditului nostru chirurg d. Toma Ionescu? Cine nu și aduce aminte cu multă admirație de toată pleiada de artiști români, cari au fermecat cel mai distins public? Cine nu cântărește în fine tot aurul care l' vârsăm în fiecare an pe piețele Europei și milioanele de tone de cereale pe cari le exportăm?

Dacă ne-a fost greu să pătrundem în aceste țări prea înaintate, cu atât mai ușor ne va fi să pătrundem în țările din Balcani și din acest punct de vedere nu începe îndoială.

Vecinii noștri Bulgari și Sârbi, nu se umilesc a spune în fiecare împrejurare, că recunosc superioritatea Românilor; ei știu bine că suntem mai instruiți, mai pricepuți și mai avuți; întocmai cum știm și noi despre ei, că sunt mai muncitori, mai stăruitori, mai economi și mai sobri.

N'am cugetat un singur moment să exercităm o influență politică în țările din Balcani, dar năzuim o importanță influență culturală, economică, literară și artistică și din acest punct de vedere nu ne trebuie un imbold nou, ci o cale larg deschisă expansiunii noastre naturale, geniului românesc în toată splendoarea lui.

Credința noastră este că exprimarea geniului românesc nu va produce emoțiuni și foloase decât atunci când va trece peste hotarele țării.

După cum foarte bine zice Edmond Demolins, în importantul său studiu „Drumurile popoarelor” că „Drumul formează timpul social” și după cum zice românul, că „Chiria învață pe chirigiu!” tot astfel susținem și noi, că geniul românesc nu se poate manifesta numai la noi acasă ci trebuie deschise drumuri noi la aspirațiuni noi și la nevoi noi.

Când am vorbit despre unghiul de influență românesc, am cugetat la un imens teritoriu, cu populațiuni diferite, în mijlocul cărora să desfășurăm toată activitatea noastră și să punem în valoare toate produsele muncii noastre, toate cunoștințele și toate talentele poporului român.

Este o mare crimă a ține închise între granițe aceste prețioase avuți și a nu le exploata pentru folosul general al țării.

Noi suntem convingși, că un unghi românesc de influență economică comercială, culturală și artistică se va desemna imediat pe harta peninsulei balcanice, imediat ce se va renunța la politica obstacolului și vom fi lăsați să trecem Dunărea, de astă dată pentru prosperitate, iar nu pentru libertate și regalitate, cum am trecut-o la 1877.

Numai când vor circula 50—60 de trenuri pe zi, între România și țările din Balcani, putem realiza acest ideal, dar atâta timp cât toată activitatea noastră se va transporta cu vapoarele pătred al regiei monopolurilor statului nu vom face altceva decât să vegetăm și să ne plângem de neputința soartei și de nepăsarea guvernelor.

Noi vom cere în continuu, pentru fericirea poporului român, realizarea proiectului de legătură cu Balcani, pe care o considerăm azi mai indispensabilă decât ori când.

I. Necker.

Convenția comercială cu România. Din București se anunță: Atașatul comercial al României pentru Austro-Ungaria, d. G. Moroianu, cominică ministerului român că guvernul austriac început să ia unele măsuri în vederea încheierii viitoarelor convențiuni comerciale ale Monarhiei, cari trebuiesc reînnoite în 1917.

Lucrările pregătitoare pentru încheierea convențiilor comerciale astăzi în vigoare au suferit de lipsa unei anchete asupra stării economice a diferitelor ramuri de producțiune agricolă, anchetă făcută pe baze adevărat negustorești. Acum ministerul agriculturii, din Viena, își propune să împlinească această lipsă, prin o largă anchetă asupra rentabilității agricole, cu concursul societăților și diferitelor corporațiuni agricole.

Cu chipul acesta, ministerul agriculturii nădăduște să tragă prețioase concluziuni de politică vamală, cari i-ar permite să judece starea reală a diverselor ramuri de activitate agricolă, influența taxelor vamale asupra lor și măsurile în care vor trebui ocrotite prin tariful vamal viitor.

Concurs cu premiu. (Carte despre pomării). Cu scop de a fi cât mai folositori obștei noastre de pretutindenea, care se îndeletnicește tot mai mult cu cultura pomilor, încă la 13 Octombrie 1910 publicase concurs pentru cea mai bună carte din pomării, în care să se dea îndrumări de lipsă în toate trebile pomării. Cărușii în concurs, ca cartea să se scrie în stil popular spre a putea fi înțeleasă de oricare econom, doritor a cultiva pomi. Pentru lucrarea cea mai bună oferisem un premiu de cor 100.

Cum în urma acestui concurs al nostru nu ni-s'a prezentat nici o lucrare acceptabilă, ne vedem îndemnați a escrie din nou concurs între condițiunile de sus cu excepția sumei premiului, pe care o urcăm la cor. 150.

Manuscrutul să se înainteze subscrierului până în 25 Decembrie n. 1911.

Apelăm la învățătorii și la alți cultivători de pomi ai noștri, să reflecteze la concursul de față.

Sibiiu, 7 Iulie 1911. Comitetul central al Reuniunii rom. de agricultură din comitatul Sibiiu. Pant. Lucuța, president. Vic. Tordășianu, secretar.

RETAY és BENEDEK,

— stabiliment de articole bisericesti —

BUDAPEST, IV. Váci-utca 39.

Se expedează pentru prețuri solide aranjamente complete pentru biserici, odăjdii, porți, stihare, potire, policandre și candelabre, cădelnițe, iconostas și icoane sfinte etc.

Lucrează iconostas, altare, jertovnice, amvoane, icoane portative etc.

Preț-curent, preliminar, sau desemnuri se trimit la dorință.

BIBLIOGRAFII.

Poetică și legendar poetic

pentru școlile medii și institutele pedagogice, de Dr. Ioan Rațiu și Alexandru Ciura, profesori gimnaziali. Carte aprobată de ministerul de instrucție ungar. Blaj, 1911. Tipografia Seminarului teol. gr. cat. Prețul 3 cor.

O lucrare de mare preț care e menită să umple un gol simțit în literatura noastră didactică și asupra căreia promitem să revenim. Numele autorilor ne oferă însă o garanție perfectă, ca s-o putem recomanda de pe acum cu căldură publicului românesc.

Reținem azi prefața volumului:

Manualul nostru — spun autorii — în liniamente mari, e lucrat după sistemul Poeticeii de Frederic Riedl (Budapest 1909), conformându-ne în alegerea materialului, după cerințele celui mai nou plan de învățământ.

Sunt mai multe motive, cari ne-au determinat să acceptăm sistemul acesta. Mai întâi chiar faptul că este eminentement inductiv: produsele literare premere teoriei. Elevii au ocaziune să le cetească, să le cunoască, să și facă singuri reflecțiile asupra lor, așa încât partea teoretică — mai concentrată ca în manualele anterioare — li se pare o urmare firească, un rezumat al observărilor făcute de dânsii. Sistemul inductiv practicat cu atâta folos în științele reale (fizică, istoria naturală) se impune din ce în ce mai mult în științele mai abstracte, cari prin chiar firea lor, erau mai îndepărtate de percepțiunea elevilor. Alt motiv, destul de important și acesta, este tendința de a facilita instrucția însăși. În clasa a VI-a gimnazială se propune și poezia maghiară; astfel învățământul celor două limbi se ușurează foarte mult, când acela merge paralel.

În fine, am voit să împreunăm într-o singură carte materialul, ce se oferia până acum în două manuale: *Poetică și Legendarul poetic*.

În alegerea materialului am ținut seamă de recentul literar, fără să ne uităm nici de cele mai nouă produse literare chiar, cari n'au figurat până aci în nici o antologie sau poetică. Textul e întovărășit de note explicative, istorico-literare și, foarte adese, se dă în rezumat mersul ideilor, așa încât va înlesni în măsură însemnată studiul istoriei literaturii, care urmează în clasele VII și VIII.

La epopee, în afară de rezumate, nu am reprodus decât fragmente, pentru că reproducerea unui cânt întreg ar fi fost de o extensiune prea de tot mare. Negriada de altfel o considerăm de cunoscută elevilor, constituind cel mai potrivit material de lectură privată chiar în clasa a VI-a.

Acelaș motiv ne-a călăuzit și la citatele, ce se dau în dramă, unde o piesă de Alecsandri și Caragiale se presupune ca lectură obligatorie în clasă.

Materialul acestei lucrări e alcătuit după notițele noastre de poetică, pe care am propus-o în repetite rânduri. Izvoarele principale, atât cu ocazia prelegerilor noastre, cât mai ales acum, când lucrarea apare în tipar, au fost: Manualele de poetică de M. Dragomirescu—Gh. Adamescu, M. Străjan, Manliu—Viciu, G. I. Ionescu—Gion; din autorii străini Fr. Baráth, C. Beyer; pentru studii de estetică: M. Dragomirescu, I. Blaga, E. Szigligeti, C. Beyer; pentru materie de critică literară: N. Iorga, Maioreșcu, Gherea-Dobrogeanu și E. Lovinescu.

Manualul va putea fi întrebuințat cu folos și în institutele noastre pedagogice.

Intru cât am izbutit, să dăm tinerimii noastre o carte folositoare, vor judeca-o domniile colegi, în a căror justă apreciere concredem soarta acestui manual.

Redactor responsabil: Iuliu Giurgiu,
„Tribuna“ institut tipografic, Nichin și 1910.

BEISZ
MIKSA
fabrică de
MOBILE

în

Oradea-mare-Nagyvárad
Calea Rákoczi-ut No 14.
(Lângă Apolo).

GRUBER DEZSO
magazin de pălării și articole de modă pentru bărbați.
Cluj-Kolozsvár,
Colțul străzii Wesselényi și Szép,
vis-à-vis cu hotelul »Fészli«
Noutăți în pălării de domni și copii, albituri, cravate și toffelul de articole.
Prețuri solide!
Serviciu conștiințios!

Wällischhof

stabiliment de hidroterapie și sanatoriu

aranjat conform tuturor cerințelor moderne; dietetică după sistemul Dr. Lahmann, (băi de aer, de soare, de abur, de aer cald, de acid carbonic, de oxigen, de radium băi medicinale și electrice, gimnastică etc.) 30 minute depărtare de la Viena în regiune romantică și sănătoasă. Indicat la toate boalele nervoase și cele ale schimbului organic (neurasthenie, histerie, amemie, diabet, diatesă urică, reumatism, boale de stomach și de intestine etc.)

Cură de slăbire și îngrășare.

În stabiliment nu se primesc morboși de boale infecțioase și boale psihice.

Posta: Maria-Enzersdorf bei Wien.

Telegrame și telefon: Wällischhof-Giesshübl bei Wien.

Cu prospecte și cu detaluri stă la dispoziție direcțiunea și medicul-șef al stabilimentului:

Dr. Marius Sturza.

Ilustrate cu motive românești și cu vederi din România ș. a. se pot căpăta la »Librăria Tribunei«.

Len Tolstoi.

64

RĂȘBOIU ȘI PACE.

ROMAN.

Trad. de A. C. Corbul.

(Urmare).

XL.

Pe la patru după amiază, prințul Andrei, care obținuse în sfârșit autorizația de a face parte din trupa la Bagraion, sosi la Grunt și se înfățișă generalului. Acesta, care știa că Kutuzow îl iubea pe Bolkonsky și se bucura de increderea sa, îl primi cu distincțiunea și încredința unui superior, explicându-i că după toate probabilitățile, o bătălie va avea loc în aceeași zi sau mâine, și îi dete să aleagă: ori să ia parte la luptă, alăturea de el, ori să rămână la arier-gardă pentru a dirija retragerea „operațiune foarte importantă”.

— Dacă domnul acesta e un dandy din statul major, rezultă ca să câștige crucea, o va primi și în arier-gardă, mă zise Bagraion. Dacă e dimpotrivă un viteaz, ne poate fi folositor.

Prințul Andrei nu răspunse nimic, dar ceru voie să facă ocolul pozițiilor și să recunoască dispozițiile trupelor.

El intră în cele dintâi linii, trecând în frontul dușmanului. Cele două armate se țineau pe flancul stâng și pe flancul drept, destul de departe una de alta, dar în mijloc, în locul unde parlamentarii trecuseră în dea dimineață, trupele erau așa de apropiate una de alta, încât se puteau zări, ba și vorbi.

Cu toate că era oprit, o mulțime de soldați se adunaseră în acel loc ca să-l vadă pe dușman. Soldații

puși în santinelă nu-i mai priveau pe Francezi, ci se plictiseau și doreau să fie schimbați dela posturile lor.

Prințul Andrei se opri și dete cu ochii de un mușchetar rus care vorbea foarte animat cu un grenadir francez. Prințul Andrei îl recunoscu pe Dolohow; cei doi vorbeau de campanie; francezul care îi confunda pe ruși cu austriaci, afirma că-i bătura mereu dela Ulm incoace. Dolohow afirma că Rușii îi bătuseră în totdeauna pe Francezi.

— Și astăzi chiar, dacă ni-s'ar da porunca să vă gonim, v'am pune pe goană.

— Băgați mai bine de seamă să nu vă facem prizonieri cu cazacii voștri, răspunse grenadirul.

— Și soldații rideau cu atâta haz, încât veselia lor trecu și în rîndurile francezilor — și s'ar fi crezut că n'aveau acum cu toții decât să-și descarce armele în văzduh și să se despartă ca niște buni prieteni.

Dar armele rămăseră încărcate, și tunurile se amenințau cu aceeași tărie ca mai înainte.

XLI.

După ce parcurse toată linia trupelor, dela flancul drept până la cel stâng, prințul Andrei se urcă pe o baterie de unde putea vedea în totalitatea sa, întregul câmp de operațiuni. El se scobori de pe cal și se opri în fața celui din urmă din cele patru tunuri, scoase de pe roțile lor. În fața pieselor, o santinelă făcu salutul militar, dar la un semn al prințului ea-și reluă plimbarea monotona și plicticoasă.

În dosul pieselor erau avant-trenurile, și mai înapoi, pichetele și taberile artileriei. la stînga la o mică distanță de cel din urmă tun, se înalța o mică baracă, de curînd construită, de unde ieșeau vocile animate ale ofițerilor.

Într'adevăr, de pe această baterie se descopereau mai toate pozițiile armatei rusești, și cea mai mare

parte a celei dușmănești. În fața bateriei, departe în zare, deasupra unei coline se zărea satul Schöngaben. La dreapta și la stînga, în trei locuri, în mijlocul fumului, se zăreau trupele franceze, din cari cea mai mare parte era în fața satului și în dosul muntelui. La stînga în fum, se zărea un fel de baterie, greu de deosebit cu ochiul liber. Flancul drept al Rușilor se întindea pe un deal destul de răpos și care domina poziția Francezilor.

În centru, unde se afla bateria lui Tușin, și de unde prințul Andrei recunoștea pozițiunile, era scoborișul cel mai direct și cel mai repede, precum și rînsorul care-i despărțea pe Ruși de Schöngaben.

La stînga, trupele rusești atingeau pădurea. Linia Francezilor era mai largă decât cea a Rușilor, și era evident că Rușii erau ușor de înconjurat din două părți. În dosul pozițiilor rusești era un mal răpos și adânc, care astupa retragerea cavaleriei și artileriei.

Prințul Andrei își răzima coatele pe un tun, își scoase carnetul din buzunar și desemnă pe socoteala lui planul dispozițiilor. În două părți el făcu niște observațiuni pe cari să i-le comunice lui Bagraion. El găsea preferabil să se adune artileria în centru și să se transporte cavaleria dincolo de malul răpos.

El era adâncit în gânduri când vocile ofițerilor din baracă îi atraseră deodată luarea aminte prin tonul lor blând și cordial. În clipa aceea un suierat umplu văzduhul și o ghiulea, din ce în ce mai repede și mai șgometos, se infundă în pământ, aruncând stropi de nisip aproape de baracă. Pământul se cutremură de această căzătură. Numai decât Tușin, ofițerul de artilerie, cu pipa în dinți, dete fuga afară din baracă; chipul lui bun și inteligent era cam palid. La spatele lui, se ivi un alt ofițer, și se repezi înspre batalionul lui, tot încingându-se în fugă.

De vânzare.

În comuna *Sebeșel* (Sebesbely) cercul Szászsebes, comitatul Sibiiu se află de vânzare

o casă cu 7 odăi

un ambit și o bucătărie, întocmită de-așa, ca să poată încăpea bine și 2 familii, o pivniță foarte bună încăpătoare de 80—100 buți, șură și grajd pentru 10—15 vite, curte mare, despărțită în două și o grădină de 1 jugăr. Poziția cea mai frumoasă din comună. Prețul 10.000 Cor. — Informațiuni

dă preotul local:

Nicolae Hința, u. p. Szászcsór.

La librăria „Tribunei“ se află de vânzare următoarele:

Ilustrate românești. Librăria „Tribuna“ a editat o serie de 12 bucăți de ilustrate frumoase reprezentând porturile dela balul constumat din Arad.

Bucata costă 24 fileri; Seria de 12 ilustrate 2 coroane 50 fileri; 50 bucăți 9 coroane; 100 bucăți 16 coroane.

O frumoasă ilustrată e și cartă postală reprezentând pe dl **Octavian Goga** alături de primul nostru aviator dl **Aurel Vlaicu**. Bucata 16 fileri; 50 bucăți 7 coroane; 100 bucăți 12 coroane.

»**Călușerii**«, dela balul costumat din Arad, bucata 14 fileri; 50 bucăți 6 coroane; 100 bucăți 10 coroane.

A apărut și se găsește de vânzare la „**Librăria Tribuna**“ cu prețul de 2 cor. plus 20 bani porto:

Iuliu Tr. Mera: Din Țări străine. Studii și schițe de călătorie. Un elegant volum de 160 pagini, cu portretul autorului și o prefață de R. Ciorogariu.

Cuprinsul volumului e;
Raffael;
O țară fericită (Germania);
Pictura olandeză;
Michelangelo;
Rembrandt;
Tizian;
Din țara morilor de vânt;
Capri;
Cel mai mare idealist;
Sora lui Leopardi;
Sorrento;
Savonarola.

A apărut și se găsește de vânzare la librăria «**Tribuna**» cu prețul de 50 bani:

«**Ce e Tribuna zilelor noastre**» de **Octavian Goga**.

Cuprinsul broșurii e:

1. Noua harță și urzitorii ei.
2. Adevărații «proprietari» ai «Tribunei».
3. Un paradox frivol: *Tovărășia «Tribuna»* — Mangra.
4. Tabu.
5. Rostul scriitorilor în «politică».
6. Două mentalități: *Budapeștii*.

7. Prin noi înșine.
8. Adevăruri.
9. Scrisoare deschisă către dl dr. A. Vaida.

Diverse cărți pentru popor.

Pop. Sădirea viei	2.—
Scrisori de femei	1.—
Esop. Fabule	—60
Maican. Prăsirea și folosire legumelor	—24
Inimioara, adevă floră poezie naționale	—60
Limba florilor, de amor și amicitie leg. fin	1.—
Orații la nunte țărănești	—70
Risipirea Ierusalimului	—70
Aprodul purece	—10
Mihu copilul, cântec dela Bicz	—10
Negru Vodă și Manole	—10
Oprisan, poezie de V. Alecsandri	—10
Roman Grue	—10
Ștefăniță Vodă	—10
Visul pescarului, despre daruri	—10
Bobârnaci și bazaconii	—80
Carte de visuri, ilustrată	—32
Oglinda nococului și a nenorocului	—10
Pascălia populară	—12
Intâmplare curioasă, com. în 3 acte	—40
Aur, navelă de Th. Costan	—30
Bella, istorie circasiană de Ștefănescu	—30
Mandrin, capitanul bandiților	1.—
Savitri, poveste indică Mahabarata	—30
Un cuiu, poveste	—20
Viața și pildele prea înțeleptului Esop	—60
Arghir și prea frumoasa Elena, istorie	—30
Țara norocului	—24
Albina și leneșul	—20
Din poveștile lui Esop	—16
Leonat cel tinăr	—20
Secretul castelului	—20
Omul și lumea, versuri funebre	—16
Zidirea lumii, Adam și Eva	—16
Horia lui Pinteza Viteazul	—12
Reguli și sfaturi pentru copii	—20
O porție de vinars sau cum a urit Moise Moldoveanu vinarsul	—20
Zîna Câmpiei	—16
Medicul fără arginți	—20
Jocul sătenilor români	—16
Păcală și tândală	—16
Doine, lacrimi și suspine	—16
Dumnezeu nu bate cu bâta	—16
Cine ce face lui își face	—16
Snoave și legende populare	—05
Cântece ale poporului	—05
Cântece, versuri de stea colinde	—30
Staroastele sau datini dela nunțile românilor	—32
Românul la sat și la oaste	—30
Vorbire între Leonat și Dorofata	—20
Treptnicul cel mare pentru toate semnele ce se face la om	—10
Cea mai nouă carte de visuri perso-egiptene	—32
Andrei cel răsfățat	—30
Anul cel mănos	—20
Balade populare	—60
Versuri de stea	—20
Trei frați gheboși	—20
Cincizeci de colinde	—40
Copilul de suflet	—20
Bota. Povești	—60
Moș Stoica	—40
Glume de Bucur	—30
Arkir și Anadam	—20
Invățătorul din Merești	—50
Piram și Tizbe	—24
Piticot de un cot	—20
Arghir și Elena	—30
Micul scamator	—20
Nastratin Hoge	—30
O șezătoare la țară	—60
Orațiuni țărănești	—20
1000 doine și strigături	—80
100 doine și strigături	—24
Pascălia, calendar	1.30
Pavel cățană	—40
Poezii din Bănat	—50
Povești ardelenesti	1.30
Roata norocului	—80
Robinson Crusoe	—70
Pantof	—40
.	—50
.	—50
.	—50

Codreana Sânzeiana	—12
Gruia lui Novac	—12
Capra cu trei iezi	—12
Corbea Haiducul, baladă	—12
Treptnicul	—16
Sion. Fabule	—60
Doine de dragoste	—30
Filarot și Antusei	—24
Onițiu. De toate	1.—
Alexandria țigănească	—80
Babeta, roman	1.—
Carmen Sylva	—60
Unul scapă, altul piere	3.—
Domnul de Ghiavazi	—60
Insula morților	—60
Notarul și banditul	—34
Neguțătorul	—34
Saladin necăjitul	—30
Halima, sau 1001 de nopți, v. 1, 2, și 3 4 a	1.50
Nesdrăvaniile lui Păcală	—34
Impăratul Traian	5.—
Povești Arabe	1.—
Vârful cu dor, legendă	—12

„Biblioteca Teatrală“.

1. Soare cu ploaie, comedie într'un act de I. Vulcan —40
2. Idil la țară, com. în 1 act, localiz. de M. Baiulescu, după Juin și Flerx —40
3. Biletul de tramvai, com. în 1 act, de Gr. Măruțeanu —30
4. Un om buclucă, comedie într'un act, local, de M. Baiulescu, după M. Michael și Labiche —40
5. Trei doctori, com. în 1 act, localiz. din limba germ. de Virginia A. Vlaicu —40
6. Pălăria ceasornicarului, com. în 1 act, de Mdm. Emile Girardin, loc. de A. G. N. —50
7. Unde dai și unde creapă, com. în 2 acte de Alex. Cosmar, loc. de I. Popescu —50
8. Pentru ochii lumii, com. în 2 acte de Labiche, localizată de Gil —50
9. Ruga dela Chisetu, com. pop. în 1 act cu cântece și joc de Iosif Vulcan —40
10. Vacanții com. orig. în 1 act de M. Baiulescu —40
11. Dragostea cu toane, pastorală în 1 act și în versuri de Goethe, trad. de St. O. Iosif —50
12. O ședință comună, com. în 2 acte de G. Stoica. Premiată —30
13. Curiozitatea femească com. în 1 act p. fetițe —40
14. Lăsata secului, com. în 1 act pentru fetițe —10
15. Artiste, com. în 1 act pentru fetițe —10
16. Șapte și nici o ispravă, comedie în 1 act, pentru fetițe —10
17. Milionul, comedie în 1 act pentru fetițe —10
18. Nicolae Vulpea, piesă din popor în 4 acte de Muntean B. Premiată —10

Din Biblioteca Poporală a Tribunei din Sibiu

1. Pădneana, novelă de I. Slavici (epuizat)
2. Fata Stolerului, novelă de M. Cugler-Poni
3. Ce n-a fost și nu va fi, poveste
4. Pipăruș Pătru, poveste de I. T. Mera
5. Păcală și Tândală, anecdota
6. Jucării și jocuri de copii, de P. Ispirescu
7. Teiu legănat, poveste
8. Colăcărutul, obiceiurile țaranilor. la nuntă
9. Fiica a nouă mame, poveste de S. Moldovan
10. Povestea lui Ignat, poveste de S. Moldovan
11. Sfântul Nicolae, nov. de M. Cugler-Poni
12. Îndărătnicul, poveste de Silv. Moldovan
13. Blăstăm de mamă, legendă populară
14. Bunica de Bojena Nămcova, (epuizat)
15. Vlad și Catrina, poveste
16. Din bătrâni, gâcituri, întrebări și răspunsuri
17. Pe pământul turcului, poezie
18. Căldărușa cu trei picioare, poveste
19. Cenușoata, poveste
20. Un pețitor îndărătnic, novelă
21. Prietenul meu Vântură-Țară, novelă
22. Scăpătoarea. Din poveștile lui Andersen
19. Capriciul unui tată, com. în 1 act —40
20. Cântecul cocoșului, com. în 1 act —40
21. Cânel și pisica, com. în 1 act —40
22. Slugă la 2 stăpâni, com. în 2 acte —60
23. Dela Nord la Sud, com. în 1 act —60

»DEGANIN« contra gândacilor!

Bucurate doamnă dragă!

că în curând nu vei mai avea gândaci (șvabi) în bucătărie, deoarece firma românească

F. A. DEGAN, din Fiume

(Postafiók Nr. 163)

a inventat un prav nou »DEGANIN« care e cel mai bun și pe toți îi omoară. Costă 1 kgr. numai 3 coroane. Mai puțin de un jumătate kilogram nu se trimite. Porto costă 72 fil., iar banii se trimit înainte (anticipative) la firma susnumită.

Dacă comanzi 4 kgr. de cafea atunci cere și un kgr. »DEGANIN« căci 5 kilograme se trimit franco. In Fiume toți vorbesc de pravul »DEGANIN« căci l'au probat cu mare rezultat. Cere gratis și prețurent românesc pentru cafea bună!

»DEGANIN« cu mare efect!

»DEGANIN« moartea gândacilor!

Pământ

de mărime cca 212 jughere ungurești, e de arat, de tot lângă stațiunea Nădlacului (Nagy-lak). Constă din arătură și livadă, cu sămuri deajunse pentru vite, magazină și 2 locuințe. Licitația se ține în 30 Iulie nou în casa comunală din Nădlac. Deslușiri dă Mihai Șerban Halle a/ Saale Wilhelmstrasse No. 16. Germania.

VINURI

vechi și noi de vândut.

Adresați-vă cu toată încrederea la proprietarul vitii din Șiria (Világos) **Petru Benea**, căci Vă vinde numai vinuri bune, curate și pe lângă prețurile cele mai moderate.

Vinuri vechi: Vin alb K —66 litru. Rizling —68. Roșu —74.

Vinuri noi: Carbenet alb K —98 litru. Merlot K —52. Rizling K —54. Rizling și Merlot amestecat K —50 litru.

Rachie de treve (comină) K 1.60 litru. Rachie de drojdii 2.30, Rachie de treve (comină) specialitate K 2.10 litru.

Vinul și rachia să expedieze cu rambursă de 50 litri în sus sub îngrijirea mea proprie. Vase dau împrumut pe timp de două luni. Pentru calitatea vinului garantez.

Petru Benea
propr. și neg. de vinuri
Világos (Arad m.)

Un candid. de avocat

cu practică bună află aplicare în cancelaria subscrisului.

Dr. Victor Deleu,
avocat,
Șimleu (Szilágyosmlyó).

BRAUN ANTAL

fabricant de instrumente muzicale în

Temesvár Centr., Strada Prinz Eugen No. 14.
(Casa proprie).

Cel mai mare și mai ieftin isvor de cumpărare în Ungaria de sud

în

instrumente: de alamă, lemn, de suflat, cu coarde și instrumente de bătut precum și părțile constitutive a acestora. = Reparările se execută artistic. Prețuri moderate.

Instrumente vechi se cumpără sau se schimbă. Export în mic și mare.

Imprumut ieftin,

fără cheltuieli anticipative, cu procente de 4% și amortizație, pe pământuri, dela 10—65 ani, rămânând procentele aceleași.

Ofer diferite mașini agricole

fabricatele cele mai bune, construcția cea mai perfectă, precum: mașini de treerat, cu abur, benzin și olei, mașini de semănat și și cosit cu abur, benzin și olei pe lângă prețurile cele mai convenabile cu plătire în rate.

Cumpăr, vând și parcelez

moșii, pământuri, fabrici și case. Vând mașini, motoare calitate bună, preț ieftin. Instalez luminaire cu acetelin și vând obiectele necesare.

La dorință trimit specialist.

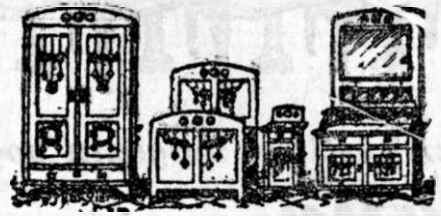
Caut agenți la sate, pe lângă onorar.

Agentura general comerțială.

Palmer Mátyás

Timișoara, Strada Jenő-Herceg Nr. 13.

Nicolas Hencilă
măsar de zidiri și mobile
Déva, Str. Vasut No 18. (Casa proprie).

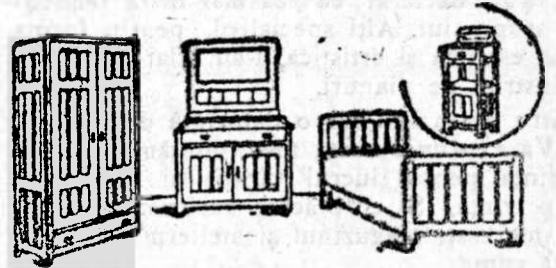
Adoce cu stimă la cunoștință on. publică din țară și provincie, că și-a provăzut și mărit atelierul de măsurit cu puteri de muncă corespunzătoare cerințelor de azi.

Primește totfelul de lucrări pentru zidiri și mobile, precum și reparări cu prețuri convenabile și pe lângă serviciu prompt și conștiințios.

Mare magazin de tot felul de mobile pregătite din materialul cel mai excelent ascut dela cele mai simple până la cele mai luxoase.

PÁLSÁNDOR

șimplar pentru edificiil și mobile
Nagyvárad, Uri-utca 49 (Háros).

Pregătește ori-ce lucrări din acest ram atât noi cât și reparaturi; lucrări pentru clădiri, aranjamente complete pentru școli, biserici, locuințe, biurouri etc. din material bun și uscat după model sau din combinație proprie. și Prețuri convenabile, serviciu coulant se garant. — Telefon pentru oraș și comitat nr. 629 —

MEGYERI IMRE

văpsitor de haine, curățitor chimic, broderie, și institut pentru spălatul rufelor cu aburi, în ALBA IULIA - Gyulafehérvár. Széchenyi-u. (lîngă biserica călug).

Primește curățiri lucioase și fine, curățire de trusouri, albituri de desupt, de masă și de pat, perdele și ori-ce lucruri din bransa aceasta cu prețuri foarte moderate. Curățire și vopsitorie chimică de tot-felul de haine pentru bărbați și femei, pardesii fără a le desface, apoi materii de mobile, perdele, dantele etc., cu prețuri moder.

Kovits Gerson, Budapesta, IX.,

Strada Tompa No 14.

Dulapuri de gheață

la cari e necesară gheață puțină, preparate pentru măsurarea vinului și a berei, conducte la pregătirea berei și pentru scurs, în prețuri moderate și serviciu prompt. Intreprindere de accesorii la fabricarea zodei, sticle de Bohemia, sirup de smeură, lămâi și ananas, alabastru și praf de limonadă ș. a. Comandele se efeptuiesc prompt și cu prețuri convenabile.

EDUARD LEXEN

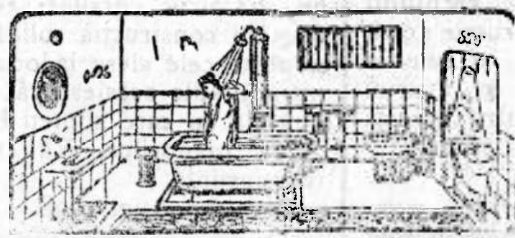
tinichigiu și antepriază de instalațiuni

BRAȘOV, Strada Lungă No 29.

TELEFON No 334.

Se recomandă pentru pregătirea muncii de tinichigiu și galanterie la edificiil, precum coperișe, și învelișuri de turn, ornamente de metal, vase pentru bucătărie, dulapuri pentru gheață, vase pentru spălat și altele.

Specialist in apaducte la case, canalizări, conducerea de gaz de iluminat, și instalarea camerelor de baie.

Lampe de carbid de totfelul dela 3 coroane în sus. — — Engroșiștilor li-se dau rabat. Depozit bogat în vâni de scaldat, cămine, closete etc. Serviciu conștiințios. Prețuri moderate. Reparație promptă.

FONDAT LA ANUL 1870.

Acordările și reparațiile le execută
în mod special!

Salon vestit și magazin bogat de:
Piane,
Pianine, și
Cimbalme.

la renumita firmă:

TRISKA J.
în Cluj — Kolozsvár, Bartham-u. 14.
Se pot cumpăra și închiria pe lângă prețurile
cele mai avantajoase.
— Numai fabricate de prima calitate. —

Pentru orientarea on. public dau mai la vale declarațiile de recunoștință în limba maghiară sosite în timpul din urmă:

O. D. J. Triska, Cluj (Kolozsvár).

Străformarea pianului meu lung în „Mignon“ scurt, ce și-l-am trimis, m'a satisfăcut pe deplin, atât prin forma estetică din afară, cât și prin bunătatea și trăinicia lui.

Pianiști virtuozii, cari l-au probat după reparații, s'au declarat cu cea mai mare recunoștință asupra lui. Alți specialiști, pentru forma externă estetică și artistică, l-au aflat de model al industriei de pianuri.

Pentru aceea îmi fac o datorie de plăcere, când Vă exprim sincera mea mulțumită și recunoștința pentru lucrul cinstit și succes în toată privința. Și cu plăcere recomand tuturor celor interesați magazinul și atelierul D-v. Cu osebuită stimă

Dej, 20 Iunie 1909.

Kenyeres László
jude reg. cerc.

Firmei Triska J. Cluj (Kolozsvár).

Datorez on. firme, cea mai mare recunoștință pentru renovarea pianului meu numit „Bosendorfer“; atât îmbrăcarea cu piele, cât și punerea corzilor au succes excelent și prin tăiere tonul n'a pierdut nimic. Pianul întru nimic nu se poate deosebi de unul nou. Cunoscătorilor mei voi recomanda aceasta firmă cu toată căldura. Cu stimă

Bistrița, în Decembrie 1908.

Madam Póka Elemér.

Firma Triska J. în 1902, pianul meu Bosendorfer străformat în pian scurt format Mignon, care lucrare e una dintre cele mai bine succese, iar corzi e și-au păstrat tonul pe fact. Cu un cuvânt străformarea s'a făcut spre deplină mea îndestulare.

Cluj, în Ianuarie 1909.

Dr. Bánffy Ernő.

On. Dle Triska!

Cu bucurie satisfac dorinței D-tale, când îți anunț, că pianul meu „Beregszászy“ de 40 de ani l'ai dres în așa formă, că mai gata e ca unul nou.

Cluj, 21 Oct. 1908.

Contesa Kuun Géza.

Dlul J. Triska, măiestru de plane Loco.

La rugarea D-tale bucuros adevăresc, că pianul meu de Pokorny—Bosendorfer, pentru o radicală reparatură l-am concretizat D-tale, și cu calitatea muncii săvârșite, precum și cu stăvirea speselor, sunt pe deplin mulțumit. Firma, o recomand călduros.

Cluj, 23 Oct. 1908.

Dr. Richter Aladár
profesor ord. la academia de știință.

On. D. Triska J. Cluj.

Pentru străformarea și scurtarea vechiului meu pian, și provederea lui cu construcție nouă, făcute cu multă cunoștință specială și adus la perfecțiune, îmi fac datoria când îți exprim mulțumita și recunoștința mea, pentru această muncă curată, bună și trainică. Cu stimă:

Bistrița, 12 Nov. 1908.

Láni Godofréd
vice-comit. comit. Beszterozé-Naszód.

Stim. D. J. Triska magazinier de pianuri în Cluj.

Azi mi-a sosit pianul. Sunt foarte mulțumit atât cu expunerea lui, cât și cu tonul și organizația internă. Primește Dle Triska mulțumite mele, că m'ai făcut să ajung la un fabricat atât de bun. În alăturare îți trimit frachtul. Pianul de altfel a sosit fără nici o zgărietură măcar.

M.-Igen, 9 Iulie 1907.

Cu stimă

Ikrich Arnold pretor.

Dlul J. Triska, mare magazin de pianuri în Cluj.

Cu pianul cumpărat dela on. Firmă, în cea mai completă măsură sunt mulțumit. Tonul e curat și sonor, și pe lângă că e destul de tare, e și plăcut. Stimul e și acum, după jumătate an atât de neexcepționabil, că nu am observat încă lipsa stimulării de nou. Pe baza acestor experiențe, pot recomanda firma pianurilor ori și cui.

Marosujvár, 27 Aug. 1908.

Borbély János
m. kir. mázsatiszt.

Dlul J. Triska, Loco.

Pianul numit „Wierth“ cumpărat dela D-ta m'a satisfăcut în toată privința.

Cluj (Kolozsvár) 21 Sept. 1908.

Idrányi Gábor
major de artilerie.

Stim. D. J. Triska Cluj.

Pianul cumpărat la Dv. a sosit în pace și nevătămat. După așezarea lui l-au examinat și probat cunoscuții și amatorii de pian, și cu toții suntem îndestulați, atât în privința prețului, cât mai vărtos a tonului sonor și intensiv.

Szégyenlyó, 17 Sept. 1908. Cu stimă

vád. madam Bágy Sámuel.

Marelui mag. de pianuri J. Triska Cluj.

La șirele adresate mie cu plăcere Vă anunț că pianul scurt, cumpărat dela Dv. în 1907, în toate privințele s'a dovedit pe deplin corespunzător. Fetita noastră în vârstă de 14—15 ani, care de mai mulți ani învață, cântă la el cu multă desfătare, totdeauna spre marea noastră bucurie și mulțumire.

Dej, 21 Aug. 1908.

Páll
jude de tribunal.

On. Dle!

Cu pianul procurat dela D-ta, de un exterior estetic, sunt pe deplin mulțumit. Pentru tonul plăcut, frumos și puternic, recomand ori-și-cui firma D-tale.

Bistrița (Besztercze) 20 Aug. 1908.

Madam Garabet Bálint.

O. D. J. Triska Cluj.

După folosință de un an, sunt mulțumit cu pianul numit Wirth, cumpărat dela D-ta. Tonul fin, trăinicia corzilor, estetica externă, dar în deosebi construcția solidă intenă ridică pianul și peste cele alese la locul prim. Deci, atât pentru calitățile acestea, cât și pentru îngrjirea și jingășia cu care sunteți la împachetare și spedarea pianurilor, Vă exprim deosebita mea recunoștință.

Deva, 19 Aug. 1908.

Hajduczky József,
director de bancă.

Declarație.

În cursul anului 1908 am târguit două pianuri dela firm. J. Triska din Cluj și cu amândouă sunt pe deplin satisfăcut. Liniștit pot deci recomanda ori-și-cui firma lui Triska.

Zágon, 18 August 1908.

Nagy Imre
inv. de stat, cantor reform.

St. D. J. Triska Cluj.

Pardon, că la șirele D-tale numai acum pot răspunde. Prin aceasta îmi exprim deplina mea îndestulare pentru pianul „Stingl“ ce l-am cumpărat dela D-ta pe la începutul anului. Execuția lui adevăresc mai bine pricepera și calificația D-tale specială. Întreprinderea D-tale o recomand cu plăcere tuturor cunoscuților mei.

Turda, 31 August 1908. Cu toată stima

Hirsch Bruno.

Firmei J. Triska Cluj.

Cu mulțumită recunosc, că pianul cumpărat dela D-ta, după părerea specialiștilor, în ce privește tonul, execuția, prețul adevăresc solid tatei întreprinderii și toată încrederea față de firma Triska.

Dr. Békésy Károly.

Dlul J. Triska Cluj.

Și după 4 ani pot să-ți scriu, că pianul cumpărat dela magazinul D-tale e și azi tot atât de bun, cu tonuri plăcute, ca atunci când l'ai trimis. Cu drept recomand deci fiecărui să cumpere pian dela D-Ta.

Cu stimă

Szepszisz-ntgyörgy. *Révay Margit.*

P. St. Dle!

Eu care sunt specialist în muzică pot zice, că cu pianul cumpărat dela D-Ta sunt foarte îndestulat. Are tonuri foarte frumoase și plăcute pentru aceea pot recomanda și si recomand tuturor să cumpere pianuri dela firma J. Triska

Gherla, Cu stimă: *Ioan Beran,* prof. de muzică și cant.**Magazinului de pianuri J. Triska Cluj Kolozsvár.**

Cu bucurie Vă anunț, că pianul cumpărat acum câțiva ani pe deplin mă mulțumește.

Cu deosebită stimă:

Dr. Wachsmann Ed.

On. Dle Triska!

Pianul trimis de D-Ta mă satisface pe deplin atât ca execuție cât și tonul bun și frumos. Recomand tuturor.

Dej, *Madam Gajzágó László.***St. firme J. Triska, Loco.**

Vă anunț că pianul cumpărat dela D-Voastră din firma W rth Ferencz (elevul lui Bosendorfer) mă mulțumește pe deplin.

Dr. Kenyeres Blasius.

Cu pianul Bösendorfer cumpărat dela firma J. Triska, nu numai eu ci și toți muzicalii cari s'au abătut prin casa mea, am fost foarte mulțumiti. Firma vrednică de toată încrederea o recomand cu toată căldura.

Cluj (Kolozsvár), Cu stimă:

Dr. Hőncz,
profesor academic privat.

Nu mai e lipsă

să tunzi părul ciasuri întregi cu ajutorul foarfecilor și al ștanului. Fiecare econom poate comanda pe o carte postală pe nume al mamei familiei

Mașina de tăiat părul Solingen

pregătită din cel mai bun oțel. Foarfecile mașinilor noastre nichelate sunt ascuțite și ciselate cu mare îngrijire și astfel să și expediază, alăturându-se la o mașină și un piaptăn de tăiat de 5 și 10^m un feder în rezervă, și olei de uns.

Expedierea se face și cu ramburs, ori trimițându-se banii înainte.

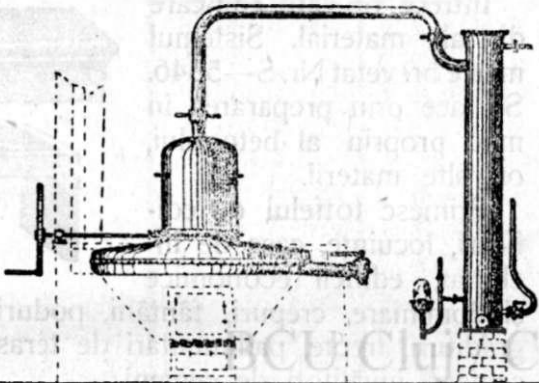
Prețul unei bucăți 6 cor., două bucăți se trimit franco (poșta plătită).

Frații LENGYEL Testvérek
magazin de expediție
KAPOSVÁR. (Somogy m).

Schuster Hans, hărăgar Szászváros, Korház-utca.

Primește spre efectuare: instrumente de fabricare de spirt, cognac, țuică și instrumente de a condensa acestea. Mare magazină. Tot felul de instrumente și lucruri necesare la fabrici. Vase de aramă roșie pentru hoteluri, birturi etc. Vase de fier cafea, vase de spălat și curățit. Primește montarea și repararea fântânelor artificiale pe lângă prețuri moderate Comandele se execută prompt.

Catalog ilustrat la dorință se trimite gratuit.

Yeivel Lipót utódai Fabrică de bănci pentru școală, aranjamente pentru birouri, accesorii de gimnastică etc.
Budapest, IX., Ipar-utca No 4.

Májerszky Barnabás

fabricant de mașini

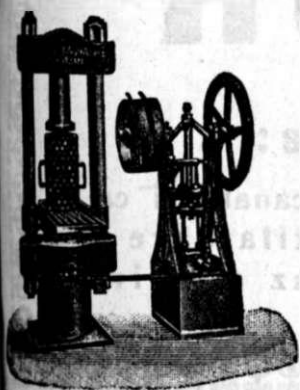
in Nyiregyháza.

Fabrichează după o experiență bogată ca specialitate

prese de olei mânate cu apă.

Piue de olei, construcție simplă ori complicată. Prăjitori de olei pentru încălzire cu aburi ori foc. Teasc pentru sâmburi de bostan. Mașini pentru perfecționarea oleiului și aranjamentul complet pentru fabricarea oleiului. Unelte de melițat floarea soarelui, ș a.

Exportul până acum în 237 uzine.

Mare depozit de cuptoare.

Am onoare a aduce la cunoștința on. public, că în Koloszvár, Monostori-u. 7, am deschis un mare magazin înregistrat și provăzut cu cuptoare din țară și străinătate, unde se află în depozit permanent cuptoare moderne de majolică stil secesion și cuptoare de olane Daniel, precum și căminuri și cuptoare de bucătărie.

Atrag atenția publicului asupra depozitului meu model, asigurând-ul tot odată despre calitatea perfectă ale articolelor și prețurile cele mai solide.

Așteptând binevoitorul sprijin sunt cu deosebită stimă:

Tamásy József,
Kolozsvár.

ABONAȚI ȘI RĂSPÂNDIȚI

„TRIBUNA POPORULUI“ FOAIE POLITICĂ SĂPTĂMÂNALĂ.

Abonamentul:

Pe un an . . . 4 Cor. Pentru România și America:
Pe un jumătate an 2 Cor. Pe un an . . . 10 Cor.

Administrația: Arad, Strada Deák Ferencz 20.

Specialitățile cosmetice ale lui Dr. Odor Béla, farmacist

se află în farmacia »Steaua de aur«

Aiud — Nagyenyed, Főter, (cott. Alba inferioară).

Cremă de Aiud pentru folos de noapte. Mijloc ireproșabil pentru albirea și moierea pielii; nu conține nici un ingredient dăunător de mercuriu. Prețul unui borcan 1 cor. 20 fil.

Cremă de Aiud pentru folos — peste zi; deosemena moaie pelea, nu i unsuroasă și păstrează foarte bine pudra. Prețul unui borcan 1 cor. 20 fil.

Lichid pentru moierea și albirea mânilor dă pielii un alb de culoarea marmorului. O sticlă 1 cor. 10 fil.

Săpun din cremă de Aiud cu miros admirabil cu 1 cor. 20 fil.

Pudră de Aiud în trei culori. o cutie 1 cor. 20 fil.

Petroform pentru spălarea părului oprește căderea părului și formarea mătreței, întărește pielea și ajută la creșterea părului. O sticlă 1 cor. 80 fil.

Spirit de plante din Ardeal. Făcut din frunzele și rădăcinile buruienilor de leac, dă părului un lustru frumos, și-l face moale. Prețul unei sticle 1 coroană 70 fileri.

Bay-Rum Samphoo pentru cultivarea părului și a pielii. O sticlă 2 cor.

Praf Samphoo pentru spălarea părului și ținerea curată a pielii, mai ales la femei. Un pachet 25 fil. 10 pachete 2 cor.

Hair-Reneiver (lapte pentru regenerarea părului) părul cărunț își recapătă culoarea originală. O sticlă 1 cor. 80 fil.

Apă aromatică pentru gură și păstrarea și curățirea dinților. O sticlă 70 fileri.

Apa de gură Formosan pentru desinficierea gurei și a dinților. O sticlă 1 coroană 80 fileri.

Praf pentru dinți Hydrosan mijloc de mână întâi pentru albirea dinților și desinficierea gurei. O cutie 1 coroană 20 fileri.

Picături pentru dinți veritabile americane O sticlă 60 fileri.

Lichid de brad (Espirt de Bois) pentru parfumarea camerilor și desinficierea apartamentelor bolnavilor. O sticlă 1 cor. 30 fil. Tub pentru împrăștierea acestuia 50 fil.

Haine bărbătești și femeiești, întregi sau desfăcute, draperii și perdele de dantelă, haine de piele, odăjdii, acop. de altare le

curăță și vâpsește

mai bine și mai ieftin dnul
Fintzler Ferencz,
vopsitor și spălător chimic în
Nagyvárad, Bazárépület,
în laturea dinspre teatru. În vecini cu ci-
sornicarul Kepes.

— Rog să se țină seamă la firmă. —

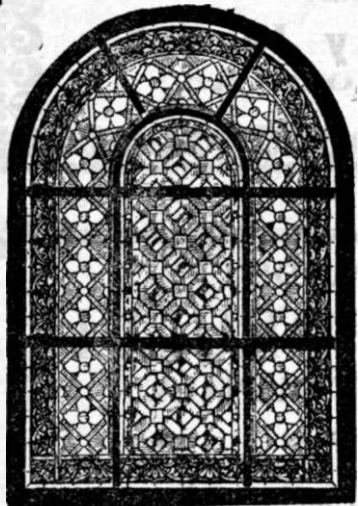

Cele mai bune
oroloage
cele mai solide și cele mai după modă —
juvaericeale
atât pe bani gata, cât și în rate pe lângă che-
zășie de 10 ani și prețuri ieftine, livrează cea
mai bună prăvălie în aceasta privință în
întreaga Ungaria

BRAUSWETTER JÁNOS

orologier în SZEGED.

CATALOG cu 2000 chipuri se trimite GRATUIT.
Notez că numai acela vor primi catalogul gratuit care îl cer cu
provocare la ziarul Tribuna. (ad. scriu că a cetit anunțul în Trib.)
Correspondențele se fac în limba maghiară, germană și franceză.

Telefon 66—82.

FISCHER TESTVÉREK

Iustritorii de sticlă și fabricanți de oglinzi
pictură specială pentru geamuri de biserică
BUDAPEST, VIII., Koszoru-utca Nr. 27.

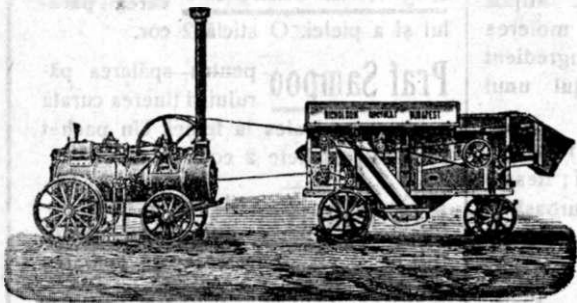
Pregătim ireproșabil oglinzi, plăci,
dulapuri și apărătoare pentru uși
Primim execuția conștiințioasă a
oricăror lucrări din acest ram, apoi
culorarea în sticlă ori mozaic a ge-
murilor de biserică, dormitoare. su-
fragerii, saloane, portale și porticuri.

← Mare depozit de sticlă în plăci. →

Comandele atât din loc
cât și din provincie se fac
cu multă conștiințioșitate.

Anunțăm că mai avem 2 mașini de treerat cu
8 cai putere, 2 mașini cu 6 cai putere, 1 ma-
șină cu 4 $\frac{1}{2}$ cai putere și mai multe motoare
cu benzin de trierat, pe cari le putem pune
imediat la dispoziția celor cari au lipsă de ele.

Garanță. — Condițiuni avantajoasă de plătire în rate.

Frații Burza

Arad,
Boros Béni-tér nr. 1.
(Casa proprie).

Edificare ieftină!

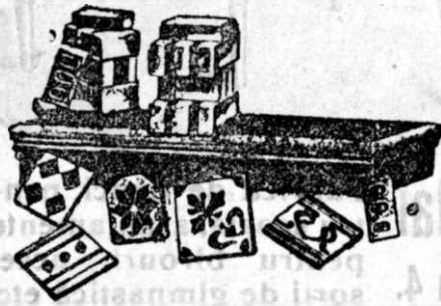
Intrece ori-care edificare
din alt material. Sistemul
meu e brevetat Nr. S—5546.
Se face prin prepararea în
mod propriu al betonului,
ori alte materii.

Primesc totfelul de edi-
ficări, locuințe, case de în-
chiriat, edificii economice
și dominiare, crepuri, fântâni, poduri, canalizări, în-
grădituri, trepte, padimentări de terase, acoperiș fa-
cement, învălituri de cement.

În depozitul meu se găsesc felurite preparate de
cement, pietri de edificiu, țigle, colonne pentru case,
streșini, trestie pentru tinciuală, cement Portland, gips,
var stins ș. a. — Prețuri curente trimit gratuit.

Iosif Simics

întreprindere de edificare cu beton, fa-
bricant de obiecte de cement și pierte.

Nr. telefonului:
246.

(Casa proprie)
LUGOȘ,
Str. Buziaș 37.

Biroul special de antreprisă pentru instalați sanitare a inginerului

PONTET SÁNDOR

Maros-Vásárhely str. Eötvös
Nr. 4.

No telefonului 242.

Proiectează și primește:

Instalări de apaducte, canalizări ca-
lorifere centrale, ventilatoare și
mașini cu apă, gaz și spirt.